

تلشی درس‌پر مفهیت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی

۱۲ انسانی

۱۲ انسانی

دفترچه سوال

۵ اسفند | ۱۴۰۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، ابوالفضل بهاری، محمدابراهیم توزنده‌جانی، آروین حسینی، محمد حمیدی، امیر زراندوز، علی شهرایی، سعید عزیزخانی، رحیم مشتاق‌نظر، محمد پیگانه
اقتصاد	نسرين جعفری، سارا شریفی، مهدی ضیائی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، سیدعلیرضا علوبیان، سجاد غلام‌پور سیوکی، مجتبی فرهادی، حمید محدثی، یاسین مهدیان، هومن نمازی، سید محمد هاشمی
جامعه‌شناسی	ربیانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، شهریار عبدالله
عربی زبان قرآن	نوید امساکی، ولی برجی، بهروز حیدری‌کی، حسین رضایی، مرتضی کاظم‌شیرودی، محمدعلی کاظمی نصرآبادی، حمیدرضا قائدامینی، سیدمحمدعلی مرتضوی، سیده محبی مؤمنی، پیروز وجان
تاریخ و جغرافیا	میلاد باغ‌شیخی، زهرا دامیار، علیرضا رضایی، فاطمه سخایی، علی محمد کریمی، ملیحه گرجی، میلاد هوشیار
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنمایی، علیرضا تقی‌پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، علیرضا نصیری
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، محمد رسائی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم توزنده‌جانی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملارضانی، علی ارجمند	الله شهبازی
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری	زهره قموشی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان، هومن نمازی	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	فاطمه صفری	کوثر شاهحسینی	زهره قموشی
عربی زبان قرآن	نوید امساکی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ	سیدعلیرضا علوبیان	سیدعلیرضا علوبیان	زهرا دامیار	فاطمه فوقانی
جغرافیا	سیدعلیرضا علوبیان	سیدعلیرضا علوبیان	زهرا دامیار	
منطق و فلسفه	سبا جعفرزاده صابری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد	زهره قموشی
روان‌شناسی	مهرسا عفتی	مهرسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد	

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	زهرا دامیار
گروه مستندسازی	مدیر: محبیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۵

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سؤال کل دفترچه: ۹۰

مدت پاسخ‌گویی: ۸۵ دقیقه

تعداد سؤالی که باید پاسخ دهید: ۷۵

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اجباری	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	ریاضی و آمار (۲)	اجباری	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۲۱	۴۰	۲۰
۴	علوم و فنون ادبی (۱)	انتخابی	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
	علوم و فنون ادبی (۲)		۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۶	جامعه‌شناسی (۳)	اجباری	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۷	جامعه‌شناسی (۲)	اجباری	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۸	جامعه‌شناسی (۱)	انتخابی	۵	۸۱	۸۵	۵
	جامعه‌شناسی (۲)		۵	۸۶	۹۰	۵

دنباله‌های حسابی
(مجموع جملات دنباله، تمرین‌ها)
دنباله هندسی
(مفهوم دنباله هندسی)
صفحه‌های ۷۸ تا ۶۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

- ۱- مجموع ۳۵ عدد طبیعی متولی بخشیدن بر ۳، که بزرگترین آن‌ها ۱۵۰ باشد، کدام است؟
- (۱) ۳۴۲۰   (۲) ۳۴۶۵   (۳) ۳۴۷۵   (۴) ۳۵۰۰
- ۲- در یک دنباله حسابی، مجموع ۷ جمله اول مساوی ۱۸۲ و جمله هشتم برابر ۵۴ می‌باشد. جمله اول کدام است؟
- (۱) ۳   (۲) ۴   (۳) ۵   (۴) ۶
- ۳- رابطه بازگشتی دنباله‌ای به فرم $a_{n+1} - a_n = k$ است که در آن k عددی حقیقی است. اگر جمله‌های پنجم و یازدهم این دنباله به ترتیب ۱ و ۱۱ باشد، مجموع ۵ جمله اول دنباله کدام است؟
- (۱) ۲۰   (۲) ۲۵   (۳) ۳۰   (۴) ۳۵
- ۴- در یک دنباله هندسی، تفاضل جمله دوم از جملات ششم و دهم به ترتیب برابر ۳ و ۵۱ است. جمله بیستم چند برابر جمله دوازدهم است؟
- (۱) ۳۲   (۲) ۵۱۲   (۳) ۲۵۶   (۴) ۶۴
- ۵- در یک دنباله حسابی، مجموع n جمله اول $\frac{4}{5}$ برابر تعداد جملات است. جمله آخر چند برابر جمله اول است؟
- (۱) ۰/۵   (۲) ۱   (۳) ۱/۵   (۴) ۲
- ۶- بین دو عدد $k-5$ و $k-16$ ، چهار واسطه هندسی با نسبت مشترک ۲ اضافه می‌کنیم. مجموع کوچکترین و بزرگترین واسطه کدام است؟ ($k-5$ کوچکترین عدد است.)
- (۱) ۷۵   (۲) ۸۰   (۳) ۸۵   (۴) ۹۰
- ۷- در یک دنباله هندسی با جمله عمومی $t_n = \frac{t_1}{k^n}$ و جمله چهارم دنباله ۴ باشد، جمله هشتم این دنباله کدام است؟
- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) ۲   (۴) ۱
- ۸- جمله پنجم یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک ناصف، واسطه هندسی بین جملات دوم و یازدهم دنباله حسابی است. اگر جمله ششم دنباله حسابی باشد، مجموع ده جمله اول دنباله حسابی کدام است؟
- (۱) ۱۱۵   (۲) ۱۲۵   (۳) ۱۳۰   (۴) ۱۵۰
- ۹- اگر سینا وسیله‌ای را دو میلیون تومان خریده باشد و هر سال قیمت وسیله نسبت به سال قبل ۲۰ درصد کاهش قیمت داشته باشد، بعد از پایان ۳ سال، آن وسیله را چند تومان می‌تواند بفروشد؟
- (۱) ۱,۰۲۴,۰۰۰   (۲) ۵۱۲,۰۰۰   (۳) ۱,۴۰۰,۰۰۰   (۴) ۴۱۶,۰۰۰
- ۱۰- در دنباله هندسی $\dots, a, 4, b, c, d, 64$ با جملات مثبت، مقدار $\frac{a+b}{c-d}$ کدام است؟
- (۱) $-\frac{5}{8}$ (۲) $\frac{5}{8}$ (۳) $\frac{8}{5}$ (۴) $-\frac{8}{5}$

تابع

(تابع ثابت، چندضایه‌ای و همانی، تابع بلکانی و
قدرت مطلقی، اعمال بر روی تابع)
صفحه‌های ۲۱ تا ۵۴

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۲)

۱۱- اگر $f = \{(2a - 2, 8), (3b, a+1), (4c, a+b)\}$ کدام است؟

۲ (۴)

 $\frac{7}{4}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۱)۱۲- اگر $f(x) = (a-1)x^r + bx - 1$ یک تابع خطی و $g(x) = (b-1)x + 2c - 4$ تابع همانی باشد، $a + b - 2c$ کدام است؟

۴ (۴)

۲ (۳)

-۱ (۲)

-۲ (۱)

۱۳- اگر $g(x) = (3d - 6)x^r + (5 - c)x$ هر دو تابع ثابت باشند، میانگین مقادیر a , b , c و d کدام است؟

۵/۵ (۴)

۵/۲۵ (۳)

۶/۵ (۲)

۶/۲۵ (۱)

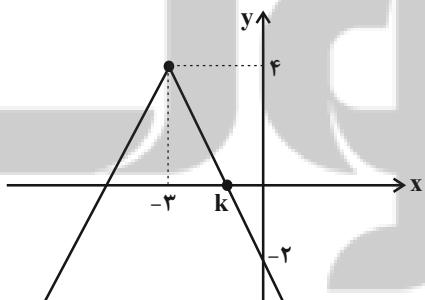
$$\text{اگر } f(x) = \begin{cases} 3x^r + 1 & , x \geq 1 \\ 2x - 1 & , x < 1 \end{cases} \text{ باشد، حاصل } \frac{f(2) + f(-2)}{f(1)} \text{ کدام است؟}$$

۴) صفر

 $\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

۱۴- اگر نمودار $f(x) = a |x + b| + c$ به صورت مقابل باشد، حاصل $\frac{a+b-c}{k}$ کدام است؟

-۳ (۱)

 $\frac{3}{5}$ (۲)

۳ (۳)

۵ (۴)

۱۶- توابع f و g با ضابطه‌های مفروض است. ضابطه تابع $f+g$ کدام است؟

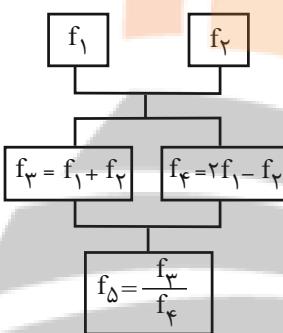
$$\begin{cases} -x^2 - 2x + 6 & , \quad x \geq 1 \\ 4x - 4 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (2)$$

$$\begin{cases} -x + 3 & , \quad x \geq 1 \\ -x^2 + 3x & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} -x^2 + 3x & , \quad x \geq 1 \\ -x + 3 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (3)$$

$$\begin{cases} 4x + 3 & , \quad x \geq 1 \\ -x^2 - 2x + 6 & , \quad x < 1 \end{cases} \quad (4)$$

۱۷- اگر $f_7(x) = x + 3$ و $f_1(x) = 2x - 1$ باشند؛ با توجه به نمودار درختی زیر (۶) کدام است؟

۲۰ (۱)

۲۰ (۲)

۵ (۳)

۶ (۴)

۱۸- اگر $f(x) = \frac{x+a}{x^2-1}$ تابع ثابت باشد، a کدام است؟

-۳۴ (۴)

۲۰ (۳)

-۲۲ (۲)

-۲۰ (۱)

۱۹- در تابع (2) ، $a+3b+g$ پلکانی باشد، حاصل کدام است. اگر تابع $f(-\frac{1}{3}) = 3$ ، $f(x) = \frac{|2x| - a}{|-3x + 1|} \times \text{sign}(x)$

کدام است؟ (۱)، نماد جزء صحیح است.

۷ (۴)

۹ (۳)

-۹ (۲)

-۷ (۱)

۲۰- اگر $f(x) = [1 - \frac{x}{\pi}]$ باشد، مقدار $f(0/\pi) - 2f(-\pi)$ کدام است؟ (۱)، نماد جزء صحیح است.

۳ (۴)

-۳ (۳)

۲ (۲)

-۲ (۱)

علوم و فنون ادبی (۳):
اختیارات شاعری (۲): وزنی
اغراق، ایهام و ایهام تناسب
صفحه‌های ۹۲ تا ۸۳

علوم و فنون ادبی (۲):
فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۷۸ تا ۵۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

۲۱- توصیفات زیر به ترتیب در مورد کدام شاعران صدق می‌کنند؟

الف) سبک شعری او حد واسط سبک عراقی و هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

ب) تکبیت‌هایش شاهکار ذوق و اندیشه است و او را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

۲) وحشی بافقی - کلیم کاشانی

۴) محتمم کاشانی - بیدل دهلوی

۱) وحشی بافقی - صائب

۳) محتمم کاشانی - صائب

۲۲- کدام ابیات دارای استعاره‌اند؟

الف) سزد اگر نکشد بی تو خاطرم به بهشت

ب) ای گنج غم نهاده به ویرانه دلم

ج) در ملک عشق خطبه به نام دل است از آن

د) بی شمع روی روشن جانان چراغوار

ه) ز جام عشق تو مستم چنان که بر رویت

(۱) الف، ب

۲۳- در کدام بیت نوع استعاره متفاوت است؟

۱) کی بنگرد به رحمت چشم خوش تو مارا

۲) حست به غایت آمد زان صید کرد دل را

۳) در چشم من فراقت نگذاشت روشنایی

۴) قهرت شکست پایم گشتم مقیم کویت

۲۴- کدام بیت سه استعاره مصرحه و دو استعاره مکنیه دارد؟

۱) ای برده رویت آب مه از مهر تو در آتشم

۲) همنگ خون آبی چو سیل از ابر چشمم شد روان

۳) از تاب مهرت آب شعر از من ترشح می‌کند

۴) بر آتش سودای تو از صبر اگر آبی زنم

۲۵- گزاره مذکور در مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) ای خجل از روی خوبیت آفتاب

۲) جز تو از خوبان عالم کس نداشت

۳) عقل را با عشق تو در سر جنون

۴) خواب شمشیر تو برده است از عدو

که عنديلیم و بی گل به بوستان چه کنم
وی مسکن خیال تو کاشانه دلم
شاید که همچو سکه رود بر زر آب چشم
خود را همی‌کشم که به مردن نمی‌رسم
به وقت بوسه فراموش می‌کنم جارا

۴) ب، ه

۳) ج، د

۲) الف، ج

نرگس همی‌نیارد اندر نظر گیا را
عشقت به قوت آمد از ما ببرد مارا
ای آفتاب تابان دریاب دیده‌هارا
لطفت گرفت دستم بردم به سر وفا را

چون باد خاکت بوسم ار آبی زنی بر آتشم
کز بارقات عشق تو چون برق یکسر آتشم (بارقات: پرتوهای نور)
چون خاک می‌سوزد مدام از بهر گوهر آتشم
باد تو افزون می‌کند صد شعله اندر آتشم

روز من بی تو شبی بی‌ماهتاب (دارای تشخیص است.)

سرو در بی‌راهن و مه در نقاب (دارای دو استعاره مصرحه است.)

صبر را از دست تو پا در رکاب (فائد استعاره است.)

فتنه را کرده است عدلت مست خواب (دارای دو استعاره مکنیه است.)

۲۶- تعداد استعاره در کدام ابیات یکسان است؟

اشک من زین گونه گلگون از گل رخسار کیست؟

(الف) باز چشم درفشان از لعل گوهربار کیست؟

دود خیزد ز سر این خس و خاشاک آن جا

(ب) مزن آتش به من ای آه در آن کوی مباد

هزار قطره گلابش ز ارغوان بچکد

(ج) اگر به نرگس مستشن نظر کنم از شرم

بر سر فرش زمرد گهر از دیده نثار

(د) می‌کند ابر بهاری چو من از حسرت دوست

(۴) الف - د

(۳) ب - ج

(۲) ۵ - ب

(۱) ج - الف

۲۷- آرایه‌های «تشبیه، اغراق، ایهام و مجاز» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

چو سایه گرده تو بی اختیار می‌گردد

(الف) به آفتاب جمال تو چشم هر که فتاد

که ز سرپنجه شاهین قضا غافل بود

(ب) دیدی آن قهقهمه کبک خرامان حافظ

تا حل کنم این مشکل در ساغر مینایی

(ج) زین دایرة مینا خونین جگرم می‌ده

گاه آن آمد که تو بر آسمان دیوان کنی

(د) از نجوم آسمان چاکر فزون بینم تو را

(۴) ب - ج - الف - د

(۳) الف - د - ج - ب

(۲) ب - ۵ - ج - الف

(۱) الف - ب - ۵ - ج

۲۸- کدام بیت دارای ایهام تناسب و فاقد مجاز است؟

(۱) محمود بود عاقبت کار در این راه

(۲) چون بلبل دل سوخته را بال شکستند

(۳) نفس را کامل نماید درد فقر و سوز عشق

(۴) روی تو کس ندید و هزارت رقیب هست

۲۹- آرایه‌های مشترک ابیات زیر کدام‌اند؟

«ترم شد از آه گرم من کمان سخت چرخ

«کنم با روی خندان تلخ کامان را دهن شیرین

(۱) تضاد، مجاز

(۳) حس‌آمیزی، ایهام تناسب

۳۰- آرایه‌های روبه‌روی همه ابیات درست است؛ بهجز:

(۱) مرا ز روز قیامت غمی که هست این است

(۲) نشان موی میانش که دل در او بستم

(۳) بوی خون می‌آید از تیغ زبان اعتراض

(۴) ای دل از زلف دل آویزش مکن قصد زخدان

که روی مردم عالم دوبار باید دید (مجاز، جناس)

ز من مپرس که خود در میان نمی‌بینم (اغراق، ایهام)

خرده‌گیری عاقبت تخم عداوت می‌شود (استعاره، تشبیه)

شب بسی تار است بنگر در رهت چاهی نباشد (لف و نشر، کنایه)

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«بی‌برگی ما برگ نشاط است چمن را
شیرازه گلزار بود خار و خس ما»

(۱) استعاره، حسن تعلیل، جناس، اسلوب معادله
(۲) مجاز، اسلوب معادله، تشییه، حسن تعلیل

(۳) استعاره، مجاز، تشییه، پارادوکس
(۴) مجاز، جناس، تضاد، کنایه

۳۲- وزن کدام بیت با عالم هجایی (---U---/---U---) قابل تطبیق است؟

خاصه اندر عشق این لعلین قبا
در میان عاشقان عاقل مبا

ای آتشی افروخته در بیشهه اندیشهها
ای رستخیز ناگهان وی رحمت بی‌منتها

از من و ما بگذر و زوتتر بیا
پیش‌تر آ پیش‌تر ای بوالوفا

هر منزلی محروم شوی محروم شوی
هر جاروم با من روی با من روی

۳۳- در کدام گزینه تعداد هجاهای در هر پایه آوابی با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

بر خاک آن ره خارها خواهم ز مژگان ریختن
تا بر درت هر کس روان چون آب چشم نگزد

آب حیاتی ندهد یا گهری می‌نشود
یک سر مواز غم تو نیست که اندر تن من

که باری تو با آرزویی رسیدی
من از حسرت گرچه مردم خوشم هم

خود من ساده‌دون صورت غیری نپذیرم
نرود نقش خیال تو زمانی ز ضمیرم

۳۴- کدام بیت دارای ابدال و فاقت اختیار بلند بودن هجای پایانی است؟

به گرد کوی تو همچون کبوتران حرم
مقیم در طیران است مرغ خاطر ما

دانستی و ای کاش نمی‌دانستی
در عاشقی خویش مرا شهره شهرب

زند زیانه چو شمع آتش دلم ز دهن
ز سوز سینه چو یک نکته بر زبان آرم

که شرم داشت که خورشید را بیاراید
ز نقش روی تو مشاطه دست بازکشید

۳۵- رباعی زیر فاقت کدام اختیار شاعری است؟

«کردم همه عمر آن چه نمی‌باید کرد
کدام همیشه نمی‌باید کرد

امروز چنین نم و ندانم فردا
تابا من بیچاره چه فرماید کرد»

۳۶- کدام بیت فاقت اختیار وزنی است؟

وای بر احوال برگ بی درخت
هم می روم ادای پدر دربی اورم
تو هم از کوچه معشوقه ما آمدهای
کبوتران سپید و سیاه را دیدم

- ۱) بر درخت زنده بی برگی چه غم
- ۲) هم چاک داده ام تن سه راب خویش را
- ۳) امشب ای باد چو آن زلف چه خوشبو شده ای
- ۴) به بام آمدم و در مسیر آمدنت

۳۷- در کدام بیت اختیار «آوردن فاعلتن به جای فعلاتن و حذف همزه» مشهود است؟

زانکه در جنت خدا بر بنده ننویسد گناه
که به گلشن شد و این گلخن پر دود بهشت
تیزه افشاراند به من گفت مرا می دانی
باده از خون رزان است، نه از خون شماست

- ۱) جنت نقد است اینجا عیش و عشرت تازه کن
- ۲) ناف هفته بد و از ماه صفر کاف و الف
- ۳) بسته بر آخرور او استر من جو می خورد
- ۴) چه شود گر من و تو چند قبح باده خوریم؟

۳۸- در کدام گزینه اختیار وزنی «ابدال» وجود ندارد؟

خصم آنم که میان من و تیغت سپر است
سخن سرای او چون وجود اوست عبث
چه کنم؟ همراهم و می دهمش در درسری
چه زیان دارد اگر سود کند از تو کسی

- ۱) ور به تیغم بزنی با تو مرا خصمی نیست
- ۲) اگر نه فیض برای خدا سخن گوید
- ۳) بر خیال تو شب و روز همی گریم زار
- ۴) روی بنمای که تا پیش رخت جان بدhem

۳۹- کدام گزینه با بیت «می رود صح و اشارت می کند/ کاین گلستان خندهواری بیش نیست»، قرابت معنایی ندارد؟

که آگه است که تا صبح دیگر اینجاییم؟
که صبح زندگی شام است ناگاه
که چون جا گرم کردی گویدت خیز
صبح خرم زان جهت خیزد ز خاک زنگبار

- ۱) ز طیب صبحدم آن به که تو شه برگیریم
- ۲) صلاح ز همچو مرغان سحرگاه
- ۳) از آن سرد آمد این کاخ دلاویز
- ۴) با خطش کز خطه شادی است دارد نسبتی

۴۰- کارکرد «باد صبا» در بیت کدام گزینه، متفاوت با کارکرد آن در بیت زیر است؟

«ای نفس خرم باد صبا

- ۱) ز کوی دوست مگر می رسد نسیم صبا

که پر ز نافه چین کرده کوه و صحراء
همراه باد صبا بفرست بوی خویش را
ای به تو گیتی جوان چون شجر از برگ و بر
جیب نسیم سحر دامن باد صبا

- ۲) مرده ام عیسی دمی خواهم که یا بهم زندگی
- ۳) ای ز تو خرم جهان چون ز صبا گلستان
- ۴) هر طرف از بوی اوست مشکفلان روز و شب

تلاتش روی فقیت

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۸

در این بخش، از میان سوالات علوم و فنون ادبی (۱) و علوم و فنون ادبی (۲)
 تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
 به سوال‌های ۴۱ تا ۶۰ «یا» به سوال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- از دیدگاه تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی همه موارد «کاملاً» درست هستند؛ به جز:

۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا و بهره‌گیری کمتر از لغات عربی از ویژگی‌های نثر دوره سامانی است.

۲) از ویژگی‌های نثر دوره سلجوقی و غزنوی می‌توان به افزایش کاربرد لغات عربی، اطناب و حذف افعال اشاره کرد.

۳) قابوس‌نامه، کیمیای سعادت، التفہیم و کشف‌المحجوب از نمونه‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی هستند.

۴) از جمله نثرهای موفق دوره سامانی، می‌توان تاریخ بلعمی، ترجمة تفسیر طبری و شاهنامه ابومنصوری را نام برد.

۴۲- با توجه به ویژگی‌های زبانی، ادبی و فکری سبک خراسانی، بیت کدام گزینه به سبک خراسانی سروده نشده است؟

من به یک دیده حیران به که مایل باشم

۱) عالم از جلوه یار است خیابان بهشت

به شادی عمر بگذاریم اگر معشوق باز آید

۲) کنون ما را بدان معشوق سیمین بر نیاز آید

گر عشق را به عشق مكافات باشدی

۳) معشوق من مخالف من نیستی به عشق

که نیز تانچم کار من نگیرد چم

۴) چرا همی‌نچم تا چرا کند تن من

۴۳- کدام بیت قاد آرایه موازنه است؟

وی مه چهر تو را مهر فلک آینه‌دار

۱) ای گل روی تو را باد صبا مجرمه‌سوز

قطرهای را آشنا هفت دریا کرده‌ای

۲) ذرای را روشناس صد ببابان گفته‌ای

رخش می‌بیند و گل می‌کند خوی

۳) لبس می‌بود و خون می‌خورد جام

تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

۴) تیر بلای او را جز دل هدف نشاید

۴۴- کدام بیت، دارای ترصیع و جناس است؟

او داشت صد کفایت اگر دودمان نداشت

۱) او یافت صد کرامت اگر مدتی نیافت

دهری و هرگز مباد هیچ کسوفت

۲) مهری و هرگز مباد هیچ کسوفت

آفتایی و زنور تو عدوی تو هباست

۳) آسمانی و ز دور تو ولی تو مه است

الا تاز مه آبان بیفزاید همی بستان

۴) الا تاز مه تابان بفرساید همی کستان

۴۵- در کدام گزینه موازنه وجود ندارد؟

وز بهر حبس گاه چو مارم همی‌فسای

۱) از بهر زخم گاه چو سیم همی‌گدار

وز درد دل تمام نیارم نهاد پی

۲) از رنج تن تمام نیارم نهاد پی

چرا ساقی نمی‌گوید درودی

۳) چرا مطرب نمی‌خواهد سروری

نعمت ت و نشانه آمال

۴) سیرت ت و خزانه الطاف

تلاش در معرفه حقیقت

۴۶- الگوی هجایی کدام مصراع صحیح نیست؟

(۱) درون مردمی چون ملک نیک‌محضر: **--U--U--U--U**

(۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی: **--UU--UU--UU--U**

(۳) سپر انداخت عقل از دست ناوک‌های خون‌ربیت: **--U---U--U-U-U---**

(۴) بوی بهار آمد بنال ای بلبل شیرین نفس: **--U--UU---U---UU-**

۴۷- کدام مصراع درست تقطیع شده است؟

(۱) جان بی دل و بی قرار می‌بیچد: **---U---UU---U**

(۲) حالش باد اگر خونم بریزد: **--U---UU---U**

(۳) پری روی از نظر غایب نگردد: **--U---U-U-U--U**

(۴) حقا که کار خویش بتر می‌کنی مکن: **-U-U---UU-U-U-**

۴۸- در همه ایيات «حذف همزة» مشهود است؛ بهجز:

(۱) گوبی بطّ سفید جامه به صابون زده است

(۲) هر کف پوچی ز دریای پرآشوب جهان

(۳) خون ز سیما می‌چکد شمشیر زهرآلود را

(۴) چون ندارد ریشه در صحرای امکان گردباد

۴۹- مفهوم بیت زیر از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

«ماچوناییم و نوا در ماز توست

(۱) چرخ در گردش از این بانگ و نوا

(۲) به ما افعال را نسبت محاذی است

(۳) صدهزاران مرغ مطریب خوش‌صدا

(۴) گرنای دل نبود و دم آه سرد ما

۵۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت دارد؟

«مروت نباشد بر افتاده زور

(۱) افتاده را دوباره فکندن کمال نیست

(۲) با مروت آشنایی نیست اهل حرص را

(۳) بر عاجزان ستم نه طریق مروت است

(۴) مشو غرّه بر زور و بازوی خویش

کبک دری ساق پای در قدح خون زده است

چون حباب و موج، صد تاج و کمر دارد به یاد

الحدیر از چهره سبزی که ته گلگون فتاد

می‌برد آوارگی زود از بیابان گردباد

ماچوناییم و صدا در ماز توست»

کوه در رقص از این صوت و صدا

نسب خود در حقیقت لهو و بازی است

اندر آن روضه فکنده صد نوا

بازار شوق و گرمی شور و نوا نبود

بَرَدْ مَرْغُ دُونْ، دَانَهْ اَزْ پَيِشْ مَوْرَ

آن را که خاک راه تو شد بر زمین مزن

دیده‌های دام نبود خانه مردم‌نشین

بر دوش درد، منّت درمان روا مدار

بر این بزر و بازوی و هم خویش

**تلات
دوایی
و فقیت**

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

اگر به سوال‌های ۴۱ تا ۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۵۱ تا ۶۰ پاسخ دهید.

علوم و فنون ادبی (۲)

۵۱- دلیل پیدایش «مکتب وقوع» کدامیک از گزینه‌های زیر است؟

- ۱) سیطرهٔ درازمدت مغولان و تیموریان بر سرزمین ایران و ویرانی و خرابی‌های بهارآمده
- ۲) چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید
- ۳) آشنایی با تفکرات و معارف هندوان
- ۴) کم‌توجهی شاهان صفوی به شاعران

۵۲- کدام گزینه دربارهٔ اوضاع شعر در قرن یازدهم صحیح نیست؟

- ۱) حکومت صفوی به شعر ستایشی و عاشقانه‌های زمینی بی‌توجه بود.
- ۲) طبقات و گروه‌های بیشتری مدعی شعر و شاعری شدند.
- ۳) در دربارهای هند، بازار غزل و مدح رایج بود.
- ۴) رفاه اقتصادی مردم باعث شد هر کسی در حد توان خود به ادبیات بپردازد.

۵۳- کدام گزاره دربارهٔ رباعی زیر نادرست است؟

وز مشک تو را به گرد لب دایره است
کاین خط تو گرد مه ز شب دایره است»
بر روز رخت چو صبح صادق پیداست

- ۱) مصراع نخست فاقد تشخیص است.
- ۲) در مصراع سوم دو تشبیه به چشم می‌خورد.

۵۴- در کدام گزینه، مورد خطاب قراردادن غیر انسان، استعاره مکنیه را به وجود نمی‌آورد؟

زان که ای سرو به بالای کسی می‌مانی
پاد رخ و قد و سرش از شکل تو می‌ریزدم
که مرغ سدره خورد حسرت نشیمن من
امشب ای مه تو هم از طالع من غمگینی

- ۱) گریه می‌خواست همی‌آیدم از دیدن تو
- ۲) زان رو به تو دارم نظر ای بت که هست قدر سرو
- ۳) به شاخسار خود ای گل مرا نشیمن ده
- ۴) همه در چشمۀ مهتاب غم از دل شویند

۵۵- کدام بیت، فاقد استعاره است؟

تا به کی شادی نباشد در دل انسان، خدا!!
لعل دشخوار به دست آید از آن است عزیز
که چون خنده به بازار آورند از بوستان گل را
آن فیض بیش برد که پیش از سحر شکفت

- ۱) از در و دیوار شهرم دائمًا غم می‌چکد
- ۲) آبگینه همه‌جا یابی از آن قدرش نیست
- ۳) لباس شرم خوبان را ز رسوابی نگه دارد
- ۴) شبزنده‌دار باش کز این باغ دلفریب

تلash راهنمایی و فقه

۶۵- کدام گزینه با نمودار هجایی (U - U - UU - U - UU) مطابقت دارد؟

جز این خیال ندارم خدا گواه من است

۱) غرض ز مسجد و میخانه ام وصال شماست

چواز دهان توام غنچه در گمان انداخت

۲) به بزمگاه چمن دوش مست بگذشتم

گذر به کوی فلان کن در آن زمان که تو دانی

۳) نسیم صبح سعادت بدان نشان که تو دانی

خیال باشد کاین کار بی حواله برآید

۴) به سعی خود نتوان بُرد پی به گوهر مقصود

۶۶- وزن همه ابیات یکسان است؛ به جز:

چار طبعش که به انصاف درآمیخته‌اند

۱) محبس دست رباب است شعیف ارچه قوى است

بی‌نیازم ز گل و غنچه و نسرین بکند وی

۲) من نکردم نظری در سروی کو همه عمرم

چه دراز است شبم و که سیه روی چنین شب

۳) به خیال سر زلفت خبر از خواب ندارم

نه گریزنده وحشی که به سنگم برمانی

۴) مرغ مأله‌فم و با خاک درت انس گرفته

۶۷- وزن کدام بیت متفاوت است؟

که سزا نیست سلحها به‌جز از تیغ زنان را

۱) مفروشید کمان و زره و تیغ زنان را

که در آن چشم بیابی گهر عین و عیان را

۲) سوی آن چشم نظر کن که بود مست تجلی

کنست خواجه معنی برهاند ز نقوشت

۳) بستان باده دیگر جز از آن احمر و اصفر

نه چو دیگر حیوان سبزة صحرابی را

۴) همه دانند که من سبزة خط دارم دوست

۶۸- وزن کدام گزینه با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

تو از عشق من در درسر می‌کشی

۱) تو با من فقط زیر و رو می‌شوی

خدا در نگاه تو خوابیده بود

۲) چه حسی، چه حالی، یقین کرده‌ام

که ترسیدی آواشان جان بگیرد

۳) بریدی امیدی که در خلق دیدی

خلاصم کن از شر جانی که نیست

۴) به یک شربت از شوکرانی که هست

۶۹- کدام گزینه در فضایی متفاوت با بیت «کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب / تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند» سروده شده است؟

ز جمتم می‌دهد از بس که سخن شیرین است

۱) من دگر شعر نخواهم که نویسم که مگس

کوش پروین تا به تاریکی نباشی ره‌سپار

۲) رهنمای راه معنی جز چراغ عقل نیست

خوانمش خاقانی اما از میان افتاده قا

۳) گوید این خاقانی دریامثابت خود منم

بد نشد با غزلی صید غزالی کردیم

۴) شهریار غزلم خوانده غزالی وحشی

درس هفتم: نابرابری اجتماعی
صفحه‌های ۷۱ تا ۸۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۶۱- کدام گزینه، به ترتیب بیانگر موارد زیر است؟

- اشتراک جامعه‌شناسان انتقادی و جامعه‌شناسان تفسیری

- افتراق نابرابری در ثروت و تحصیلات با قد و هوش

- اشتراک رویکردهای تبیینی و تفسیری از دیدگاه جامعه‌شناسان انتقادی

- اشتراک رویکرد طرفداران قشریندی اجتماعی و مخالفان قشریندی اجتماعی از دیدگاه طرفداران عدالت اجتماعی

۱) هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد و معانی و ارزش‌های ویژه خود را خلق می‌کند. - نابرابری اجتماعی - جستجوی معیارهایی برای رها شدن از محدودیت‌های علم تجربی - ناعادلانه بودن

۲) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند. - نابرابری اجتماعی - محافظه‌کار بودن - عدم سازگاری با فطرت انسان

۳) تمام معانی و ارزش‌ها ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌های رتبه‌ای - نفاوت‌های رتبه‌ای - منفعل ساختن انسان در برابر شرایط موجود - عدم سازگاری با فطرت انسان

۴) هیچ معنی، ارزش و فرهنگی بهتر یا بدتر از دیگری نیست. - نابرابری اجتماعی - داوری ارزش‌ها و هنجارها - ناعادلانه بودن

۶۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب با کدام بخش جدول زیر مرتبط است؟

- نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق.

- هیچ‌گونه حقیقتی را کشف نمی‌کند تا براساس این حقایق و فضایل به نقد کنش‌ها بپردازد.

- طرفداران قشریندی اجتماعی

- جوامع سوسیالیستی

طرفداران عدالت اجتماعی	د	ج	جامعه‌شناسان انتقادی
ب	مالکیت خصوصی وسائل تولید وجود ندارد.	نابرابری‌های اجتماعی نتیجه نابرابری‌های طبیعی هستند، پس عادلانه‌اند.	الف

(۱) ب - الف - ۵ - ج   (۲) ب - الف - ب - ۵ - ج   (۳) ب - الف - ج - ۵   (۴) ب - ج - ۵ - الف

۶۳- کدام گزینه، درباره رویکرد «طرفداران قشریندی اجتماعی» درست است؟

۱) اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد و اگر مالکیت خصوصی از بین بود، دیگر طبقه‌پایین نخواهیم داشت.

۲) نه اجرای عدالت را به دست نامرئی بازار می‌سپارد و نه دخالت همه‌جانبه دولت را می‌پذیرد. همچنین آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برد.

۳) به دلیل اینکه رقابت را در زندگی اجتماعی، ضروری می‌دانند، نقطه شروع رقابت را برای همگان یکسان می‌کنند.

۴) معتقدند از گذشته تا به حال هیچ جامعه‌ای بدون قشریندی اجتماعی نبوده است و قشریندی پدیده‌ای است که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است.

۶۴- کدام گزینه، فرایند شکل‌گیری دانش انتقادی را به درستی نشان می‌دهد؟

۱) به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← غلبه رویکرد تفسیری ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

۲) بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ← غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

۳) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← جدایی دانش از ارزش ←

شکل‌گیری دانش انتقادی

۴) غلبه رویکرد تفسیری ← به حاشیه رفتن رویکرد تبیینی ← بازگشت دعاوی انتقادی و تجویزی به علوم اجتماعی ← پیوند دانش و ارزش ←

عبور از معنای حسی و تجربی علم ← شکل‌گیری دانش انتقادی

۶۵- کدام گزینه، به ترتیب با مدل‌های مقابل مرتبط است؟

ج

الف

ب

۱) دولت به نمایندگی از جامعه موظف است، نیازهای ضروری همه افراد مانند خوارک، پوشак و مسکن را تأمین کند. - نابرابری‌های اجتماعی ناشی

از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست بلکه نتیجه روابط سلطه‌جویانه است. - با طبیعی دانستن قشریندی اجتماعی، نقش انسان‌ها و جوامع در

پدید آمدن و ادامه یافتن آن را نادیده می‌گیرند و تغییر در آن را چندان امکان‌پذیر نمی‌دانند.

۲) اگر مالکیت خصوصی از بین بود، دیگر طبقه‌پایین نخواهیم داشت و بدین ترتیب، همگان شرایطی یکسان خواهند داشت. - افراد توأم‌مند و کوشاه به

اندازه استحقاقی که دارند از مزایای اجتماعی برخوردار نمی‌شوند. - مالیات می‌گیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کند.

۳) قشریندی اجتماعی توسط انسان‌ها پدید آمده و تداوم یا تغییر آن نیز به دست آن‌هاست. - با تأکید بر کارکردهای قشریندی، آن را تأیید و تثبیت

می‌کنند و رقابت را در زندگی اجتماعی ضروری می‌دانند. - مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود اما جامعه، وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان

فرامهم کند و نقطه شروع رقابت را یکسان نماید.

۴) نقطه شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود اما بدلیل اینکه انگیزه رقابت از بین می‌رود، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد. - قشریندی، پدیدهای است

که در همه زمان‌ها و مکان‌ها وجود داشته است و تغییر در قشریندی را امکان‌پذیر نمی‌داند. - عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با

توزیع برابر ثروت نقطه آغاز و پایان رقابت، عادلانه خواهد بود.

۶۶- پاسخ هر یک از موارد زیر به ترتیب کدام است؟

- کدام عامل، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها می‌کشاند؟

- دو وجه زندگی اجتماعی انسان، کدام است؟

- در رویکرد جدایی دانش از ارزش، دانش در کدام قلمرو قرار دارد؟

۱) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - کنش اجتماعی و نظام اجتماعی و ساختارهای آن - تفسیر

۲) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - تفسیر

۳) فاصله میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب جهان اجتماعی - ایجاد جهان اجتماعی و ساختارهای آن توسط انسان و شکل‌گیری پیامدها و الزام‌های جهان اجتماعی - تبیین

۴) لزوم ارزیابی ارزشی از پدیده‌های اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - تبیین

۶۷- کدام گزینه در رابطه با جامعه‌شناسی انتقادی، به ترتیب درست و نادرست است؟

۱) ظرفیت انتقاد از تمامی کنش‌های ناپسند فردی و اجتماعی را دارد. - برخلاف رویکرد تفسیری، تمام معانی و ارزش‌ها را ساخته و پرداخته اراده‌های افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌داند.

۲) معتقد است نباید فرهنگی از گسترهٔ جغرافیایی و محدودهٔ تاریخی خود فراتر رود و بر فرهنگ دیگری اعمال سلطه کند. - بر لزوم انتقاد علمی از ساختارهای سرکوب‌گر تأکید می‌کند.

۳) به تقبیح و تحسین پدیده‌ها می‌پردازد و وضع مطلوب و راه رسیدن به آن را تجویز می‌کند. - برای دفاع از اراده افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها معتقد است که نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمل شود.

۴) بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید دارد. - براساس حقایق کشف کرده به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع پردازد.

۶۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص نمایید.

- انسان در زمانه و زمینهٔ جهان متعدد، این‌گونه می‌اندیشد که حقایق و ارزش‌هایی فراتر از انسان وجود دارد که هستی آن‌ها وابسته به انسان نیست.

- جامعه‌شناسی انتقادی از درون رویکرد تفسیری شکل گرفته است.

- تمامی دیدگاه‌ها، عدالت را اساسی‌ترین ارزش یا یکی از اساسی‌ترین ارزش‌ها می‌دانند.

- جامعه‌شناسی انتقادی به داوری ارزشی پدیده‌های مورد مطالعه می‌پردازد و آن‌ها را با ملاک‌های ارزشی و هنجاری ارزیابی می‌کند.

۱) ص - ص - غ - ص

۲) غ - ص - غ - ص

۳) غ - ص - ص - غ

۶۹- مصاديق «الف، ب و ج»، به ترتیب کدام است؟

الف	ب	کشف و بازخوانی واقعیت‌ها
موضع جامعه‌شناسی انتقادی	ج	فیلم دیوانه از قفس پرید
(۱) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - انتقاد از قدرت - تبیین	(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ثروت - تفسیر	(۳) کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها - نقد ساختار سرکوب‌گر - تفسیر
(۴) کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن - نقد ثروت - تبیین		

۷۰- هر یک از موارد زیر، به ترتیب نتیجه چیست؟

- ماندگاری پیامدهای جهان اجتماعی

- ناممکن ساختن نقد ساختارهای اجتماعی

۱) پایرجایی فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

۲) پایبندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - عدم امکان کنترل ساختارهای اجتماعی

۳) مشارکت اجتماعی - بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها

۴) پایبندی افراد به الزامات جهان اجتماعی - داوری ارزشی درباره ساختارهای اجتماعی

تلار مس بروموفقت

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
 (جامعه جهانی، تحولات نظام جهانی)
 فصل سوم: چالش‌های جهانی
 (جهان دوقطی)
 صفحه‌های ۸۲ تا ۵۵

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
 وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۲)

۷۱- هر یک از موارد زیر، به ترتیب معلول چیست؟

- حاکمیت فودال‌ها و اربابان بزرگ

- جایگاه برتر بازرگانان نسبت به زمین‌داران

- ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید

(۱) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

(۲) زوال تدریجی قدرت کلیسا - انتقال ثروت به جوامع اروپایی - قدرت جذب فرهنگی جوامع غربی

(۳) کنار رفتن پاپ از کلیسا - رشد صنعت - استعمار

(۴) زوال تدریجی قدرت کلیسا - رشد تجارت و برده‌داری - استعمار

۷۲- جامعه جهانی قبل از ظهور غرب جدید، به چه شکل بوده است؟

(۱) روابط میان کشورهای مختلف تنها در حوزه سیاسی و فرهنگی برقرار بود.

(۲) جامعه جهانی به‌گونه‌ای بود که سرنوشت تعاملات فرهنگی را تابع روابط سیاسی، نظامی یا اقتصادی قرار می‌داد.

(۳) فرهنگ‌ها و تمدن‌های مختلف هر یک در بخشی از جهان، حاکمیت نظامی وابسته به یکدیگر را به وجود آورده بودند.

(۴) فرهنگ‌های مختلف از طریق روابط تجاری یا گفت‌وگوهای مستقیم علمی و معرفتی، از مرازهای جغرافیایی خود عبور می‌کردند.

۷۳- کدام‌یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) در مرکز نقاشی دیواری شورای امنیت، پرنده ققوس نشان بازسازی جهان از ویرانه‌های پس از جنگ دوم جهانی است.

(۲) به کشور از آجا که اعضای آن خود را یک ملت می‌دانند و یک دولت آن‌ها را اداره و نمایندگی می‌کند، دولت- ملت می‌گویند.

(۳) در سده‌های هفدهم تا بیستم، سازماندهی سیاسی و اقتصادی جدیدی شکل گرفت که جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.

(۴) هنگامی که جامعه جهانی عرصه حضور فعال فرهنگ‌های متفاوت باشد، تعاملات، گفت‌وگوها و برخوردهای فرهنگی و تمدنی رخ خواهد داد.

۷۴- درستی یا نادرستی عبارات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- پیش از استعمار، اقتصاد کشورهای غیرغربی اغلب در تعامل با محیط جغرافیایی خود و به‌گونه‌ای مستقل بود.

- برخورد استعماری غرب، جوامع غیرغربی را از نظر اقتصادی و سیاسی در موضع ضعف قرار داد و موجب خودباختگی فرهنگی این جوامع شد.

- دولت - ملت‌ها، حاکمیت‌های اجتماعی - اقتصادی جدیدی بودند که نخستین بار در اروپای شرقی با افول قدرت کلیسا پدید آمدند.

- کشورهای عضو بربیکس که از آن با عنوان ناتوی شرق یاد می‌شود، خود را حامی کشورهای در حال رشد و ارتقا‌هندۀ وضعیت آن‌ها و نیرویی برای حفظ صلح جهان می‌دانند.

(۱) ص - ص - ص - غ

(۲) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - غ - ص - ص

۷۵- عبارات زیر به ترتیب در کدام قسمت جدول قرار می‌گیرند؟

- توزیع هدفمند علوم طبیعی و علوم انسانی

- مقاومت در برابر سیاست جهانی‌سازی اقتصادی قدرت‌های برتر غربی

- تمرکز قدرت رسانه در دست چند شرکت یا چند فرد قدرتمند

- محدودیت صادرات یک کشور به یک ماده خام

تریبیت نخبگان کشورهای غیرغربی	ج	د	۵
تضعیف سازوکارهای دموکراسی	ب	ب	از دست دادن قدرت چانهزنی در اقتصاد جهانی

(۱) الف - ب - ۵ - ج

(۲) ب - ج - ۵ - الف

(۳) ب - ج - ۵ - الف

(۴) الف - ب - ج - ۵

۷۶- به ترتیب کدام عامل سبب پیدایش موارد زیر شده است؟

- از اهمیت مرزهای سیاسی کاسته شد.

- استقلال سیاسی و اقتصادی کشورهای استعمارزده توسط کشورهای غربی به رسمیت شناخته شد.

- ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی، عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب در جهان دارد.

(۱) پدید آمدن شرکت‌های چند ملیتی - مقاومت‌های سیاسی و نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعمارزده - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی

(۲) حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای - انتقال صنایع وابسته به کشورهای استعمارزده - محرومیت فرهنگ‌ها از علم مبتنی بر بنیان‌های معرفتی دینی

(۳) گسترش صنعت ارتباطات - عبور از مرحله استعمار قدیم به استعمار نو - بازنگری و ارزیابی هویت خود از منظر فرهنگ غرب توسط فرهنگ‌های دینی

(۴) انباشت ثروت - شکل‌گیری دولت‌های مستقل در کشورهای استعمارزده - عدم آموزش دانش‌های راهبردی به جوامع غیرغربی

۷۷- در متن زیر، در رابطه با شکل‌گیری بلوک شرق و غرب چند مورد نادرست وجود دارد؟

«بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف چپ و منتقدان این نظریه در طرف راست مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند. به همین سبب آن‌ها را با عنوان دو جریان چپ و راست می‌شناختند. بعد از مخالفان سرمایه‌داری که جریان چپ نام گرفته بودند، احزاب سوسیالیستی و کمونیستی را تشکیل دادند.»

(۴) سه

(۳) یک

(۲) صفر

(۱) دو

۷۸- درستی یا نادرستی عبارات زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم و تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ م. ادامه یافت.

- حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷ م. توانست قدرت را در روسیه در دست بگیرد.

- در جوامع سوسیالیستی به بهانه عدالت سیاسی، نه تنها آزادی معنوی بلکه آزادی دنیوی افراد نیز از بین رفت.

- چالش میان بلوک شرق و غرب، از نوع چالش‌هایی بود که بین فرهنگ‌های مختلف رخ می‌دهد.

(۴) ص - ص - غ - غ

(۳) غ - ص - غ - غ

(۲) ص - غ - غ - ص

۷۹- کدامیک از گزینه‌های زیر، نادرست است؟

(۱) شعار جوامع سوسیالیستی، توزیع مناسب ثروت و برقراری عدالت اجتماعی بود.

(۲) لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی بهویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد.

(۳) رویکرد لیبرالیسم اولیه بیشتر فردی و اقتصادی بود.

(۴) مارکس در نیمة اول قرن نوزدهم لیبرالیسم اقتصادی را نقد کرد.

۸۰- به ترتیب هر یک از موارد «عدم حق حیات در صورت تولد در فقر»، «مخالفت با دلالت دولت در اقتصاد» و «حل چالش‌های جامعه سرمایه‌داری با انقلاب» و «بررسی دو مفهوم آزادی مثبت و منفی» مربوط به کدامیک از نظریه‌پردازان زیر است؟

(۲) ریکاردو - جان راسل - نظریه‌پردازان لیبرال - مارکس

(۱) ریکاردو - مالتوس - آیزاپ برلین

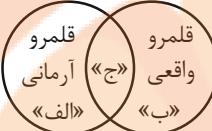
(۴) مالتوس - نظریه‌پردازان لیبرال - مارکس و بر - جان راسل

(۳) مالتوس - ریکاردو - مارکس - آیزاپ برلین

درس هفتم: ارزیابی جهان‌های اجتماعی
درس هشتم: هویت
درس نهم: باز تولید هویت اجتماعی
درس دهم: تغییرات هویت اجتماعی
صفحه‌های ۵۱ تا ۸۸

در این بخش، از میان سوالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۸۱ تا ۸۵ (یا) به سوال‌های ۸۶ تا ۹۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- کدام گزینه، به ترتیب در ارتباط با موارد «الف، ب و ج» در جامعه ایران صحیح است؟

(۱) ناپسند بودن اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی - استکبارستیزی

(۲) قبیله‌گرایی - اسراف و تبذیر - ساده‌زیستی

(۳) ساده‌زیستی - اسراف و تبذیر - استکبارستیزی

(۴) مال‌اندوزی - ناپسند بودن اسراف و تبذیر - قبیله‌گرایی

۸۲- هر یک از موارد زیر، به ترتیب به کدام موضوع اشاره دارد؟

- ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی

- ویژگی حق و باطل

- جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند.

(۱) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تابع جهان‌های اجتماعی - محدود کردن علم به دانش تجربی

(۲) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - مستقل از پذیرش یا عدم پذیرش جهان‌های اجتماعی - ارزیابی عقاید و ارزش‌ها

(۳) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو آرمانی - متغیر از جهت قرار گرفتن در قلمرو آرمانی و واقعی - شناسایی پیامدهای اجتماعی و تاریخی ارزش‌ها

(۴) ورود عقاید و ارزش‌ها به قلمرو واقعی - تغییر بر مدار بینش و گرایش جهان اجتماعی - بررسی حق یا باطل بودن واقعیت‌ها و آرمان‌ها

۸۳- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام یک از ابعاد هویت است؟

- بداخل‌بودن

- دانش‌آموز بودن

- کارمند اداره نفت

- زن بودن

(۱) فردی - اجتماعی - انتسابی - انتسابی

(۳) متغیر - فردی - اجتماعی

۸۴- هر یک از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام قسمت از جدول است؟

- استرس زیاد می‌تواند باعث درد معده شود.

- گاندی با افکار و عقاید خود، انقلاب هند را رهبری کرد.

- جهان سکولار مانع بروز ابعاد معنوی انسان می‌شود.

- کمبود آهن در بدن باعث کم‌حصولگی در فرد می‌شود.

تأثیر جهان‌های مختلف بر یکدیگر				
اجتماعی بر نفسانی	نفسانی بر اجتماعی	جسمانی بر نفسانی	نفسانی بر جسمانی	الف
ج	۵	ب	ب	۲

(۱) الف - ج - ۵ - ب

(۳) الف - ۵ - ج - ب

۸۵- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با موارد زیر صحیح است؟

- تعارض فرهنگی ناشی از کدام عامل درونی است؟

- جامعه آپارتاید، تحرک اجتماعی صعودی را برای چه کسانی فراهم می‌آورد؟

- در کدام جوامع، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت؟

(۱) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - لیبرالیسم

(۲) اضطراب و نگرانی‌های اجتماعی - کسانی که حول ارزش‌های دنیوی و این‌جهانی عمل می‌کنند. - فئودالیسم

(۳) تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر - صرفاً برای یک نژاد خاص - لیبرالیسم

(۴) نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی - صرفاً برای یک نژاد خاص - فئودالیسم

فصل دوم: فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی
 (جامعة جهانی، تحولات نظام جهانی)
 فصل سوم: چالش‌های جهانی
 (جهان دوقطبی)
 صفحه‌های ۸۲ تا ۵۵

اگر به سوال‌های ۸۱ تا ۸۵ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۹۰ تا ۹۶ پاسخ دهید.

جامعه‌شناسی (۲)

۸۶- علت پیدایش هر یک از موارد زیر، بهتر ترتیب کدام است؟

- جامعه جهانی با چالش‌های درون‌فرهنگی مواجه خواهد شد.

- به خدمت گرفتن مبلغان مذهبی و سازمان‌های فراماسونری

(۱) بین فرهنگ‌های مختلف جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - درهم شکستن مقاومت فرهنگی اقوامی که سلطه و نفوذ غرب را تحمل نمی‌کردند.

(۲) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - پیوند قدرت با تجارت، سرمایه و صنعت

(۳) بین فرهنگ‌های مختلف در جامعه جهانی تقابل ایجاد شود. - تکوین نظام نوین جهانی

(۴) فرهنگ یا فرهنگ‌های غالب و اثرگذار ویژگی‌های مطلوب را نداشته باشند. - تأمین منافع اقتصادی کشورهای غربی

۸۷- بهتر ترتیب، کدام گزینه تأثیرات و قایع تاریخی بر داماداری و کشاورزی ایران در دوره پهلوی را به درستی بیان کرده است و نقش صادرات نفت در اقتصاد ایران

چه بوده است؟

(۱) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران محمد رضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.

(۲) انقلاب سفید در دوران رضاخان - تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران محمد رضا پهلوی - تکمحلوی کردن اقتصاد

(۳) تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمد رضا پهلوی - ایران، بازار مصرف کالاهای غربی شد.

(۴) تخته‌قاپو کردن ایلات در دوران رضاخان - انقلاب سفید در دوران محمد رضا پهلوی - تکمحلوی کردن اقتصاد

۸۸- کدام گزینه پیامد تکمحلوی شدن اقتصاد کشورهای استعماری شده را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) انتقال ثروت در جهت استقلال کشورهای استعماری شده ↔ تغییر جهانی ثروت

(۲) عدم قدرت چانه‌زنی در اقتصاد جهانی ↔ واپسگی اقتصادی به کشورهای استعماری

(۳) واپسگی اقتصادی کشورهای استعماری شده ↔ قدرت برتر سیاسی و فرهنگی کشورهای استعماری

(۴) شکل‌گیری نهضت‌های آزادی‌بخش در کشورهای استعماری شده ↔ استقلال سیاسی و اقتصادی کشور

۸۹- عبارات زیر را بهتر ترتیب از جهت صحیح و غلط بودن مشخص کنید.

- در کشورهای سوسیالیستی، طبقه جدیدی بر مدار قدرت سازمان یافت.

- مارکسیست‌ها، طبقه و نظام طبقاتی را محصول سرمایه‌داری می‌دانستند.

- شکل‌گیری چالش فقر و غنا در کشورهای غربی از پیامدهای لیبرالیسم اولیه است.

- چالش جهان دوقطبی، چالشی منطقه‌ای و کلان بود.

(۴) غ - ص - غ

(۳) غ - غ - ص

(۲) ص - غ - غ

(۱) ص - ص - ص

۹۰- کدام گزینه، بهتر ترتیب در مورد نظریات «ریکادو» و «مالتوس» صحیح است؟

(۱) به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند. - کسی که در جهان از قبل تملک شده به دنیا می‌آید، طبیعت حکم به رفتن وی می‌دهد.

(۲) افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند. - معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود.

(۳) مخالف دخالت دولت در اقتصاد است. - به باور او کسانی که در فقر متولد می‌شوند، حق حیات ندارند.

(۴) معتقد بود افزایش نسل کارگران موجب پیدایش مشکلات بعدی می‌شود. - افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان را مذمت می‌کند.

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

تعداد سوال کل دفترچه: ۱۴۰

تعداد سوالی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰

مدت پاسخ‌گویی: ۹۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی زبان قرآن (۳) و (۲)	اجباری	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	عربی زبان قرآن (۱)	انتخابی	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
	عربی زبان قرآن (۲)		۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۴	تاریخ و جغرافیا (۳)	انتخابی	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۵
	تاریخ و جغرافیا (۱)		۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
	تاریخ و جغرافیا (۲)		۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰
۷	فلسفه دوازدهم	اجباری	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۸	فلسفه یازدهم	اجباری	۱۰	۱۷۱	۱۸۰	۱۰
۹	منطق	انتخابی	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	۱۰
	فلسفه یازدهم		۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰
۱۱	روانشناسی	اجباری	۱۰	۲۰۱	۲۱۰	۱۰
۱۲	اقتصاد	انتخابی	۱۰	۲۱۱	۲۲۰	۱۰
	روانشناسی		۱۰	۲۲۱	۲۳۰	۱۰

عربی (۳):
ثلاثَ قصصَ قصيرةً
(قواعد و تمرین‌های درس ۳)
صفحه‌های ۴۳ تا ۵۲
عربی (۲):
تأثيرُ اللّغةِ الفارسيَّةِ عَلَى
اللّغةِ العربيَّةِ، الصُّدُقُ
دُرُسُ هَادِي٤ و ۵
صفحه‌های ۴۵ تا ۷۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری است**.
وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (٩١ - ٩٩)

٩١- «... أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبْيَعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ ...» :

- ۱) از آن چیزی انفاق می‌کنند که به آن‌ها روزی دادیم؛ پیش از این که روزی فرا رسد که نه خرید و فروشی در آن است و نه دوستی!

۲) از چیزی که به شما روزی داده شد، انفاق کنید؛ قبل از این که روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه رفاقتی!

۳) از آنچه به شما روزی دادیم، انفاق کنید؛ پیش از آن که روزی بباید که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی‌ای!

- ۴) از چیزی انفاق کنید که به شما روزی داده شده است؛ قبل از آن که روزی بباید که نه خرید و فروشی در آن است و نه رفاقتی!

٩٢- «إِنْ يُدخلُ الْعَربُ كَلْمَةً فَارسِيَّةً فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ يَنْطَقُوا الْكَلْمَةَ وَفَقَاءً لِأَلْسُنِتِهِمْ!»:

۱) اگر عرب‌ها کلمه‌ای فارسی را داخل زبان عربی کنند آن کلمات را مطابق زبان خود بر زبان می‌آورند!

۲) چنانچه عرب‌ها کلمه فارسی را وارد زبان عربی کرده باشند کلمه را بر اساس زبان‌هایشان به کار می‌برند!

۳) اگر عرب‌ها یک کلمه فارسی را وارد زبان عربی کنند آن کلمه را بر اساس زبان‌های خود بر زبان می‌آورند!

۴) اگر یک کلمه فارسی وارد زبان عربی بشود عرب‌ها آن کلمه را بر اساس زبان‌های خودشان تلفظ می‌کنند!

٩٣- «ذَاتَ يَوْمٍ كُنَّا نَمْشِي فِي الشَّاطِئِ، فَجَأَهُ رَأِينَا كَاذِبًا يَتَظَاهِرُ بِالْغَرَقِ فَلَمَّا أَرَادَ أَصْدِقَاؤُهُ أَنْ يُنْقِذُوهُ فَبَدَا يَضْحِكُ!»:

- ۱) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که تظاهر به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستان او خواستند که نجاتش دهند، شروع به خنده‌یدن کرد!

۲) یک روز که در ساحل قدم می‌زدیم، دروغگویی را دیدیم که وامود به غرق شدن می‌کرد و وقتی دوستانش خواستند که او را نجات دهند، ناگهان شروع به خنده کرد!

۳) روزی در ساحل راه می‌رفتیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم، تظاهر کرد که دارد غرق می‌شود، پس وقتی دوستانش خواستند که نجاتش دهند، می‌خنده‌ید!

۴) یک روز در ساحل قدم می‌زدیم، ناگهان دروغگویی را دیدیم که وامود به غرق شدن می‌کرد، دوستان او خواستند که نجاتش دهند، پس آن زمان شروع به خنده‌یدن کرد!

٩٤- «إِنَّ عِبَادَةَ اللَّهِ خَيْرٌ لِكُنَّ التَّعْلِيمَ وَالتَّفْقِيهَ أَفْضَلُ لَأَنَّ النَّبِيَّ قَدْ أَرْسَلَ بِالْتَّعْلِيمِ!»: بِي گمان .....

۱) پرستش خداوند نیکو است؛ ولی یاد دادن و آگاه کردن برتر از آن است چراکه خداوند پیامبر را برای آن فرستاده است!

۲) پرستش خدا، نیکو است؛ اما یاد دادن و آگاه کردن برتر است برای اینکه پیامبر برای یاد دادن فرستاده شده است!

۳) عبادت خداوند بهتر است؛ اما یادگیری و آگاه شدن برتر است زیرا پیامبر برای یاد دادن برانگیخته شده است!

۴) بهترین عبادت، آموزش و آگاه کردن است؛ برای اینکه خداوند، پیامبر را برای تعلیم فرستاده است!

٩٥- « لا يغلو سعر الفواكه إلا في نهاية فصل الشتاء بسبب قلتها في السوق!»:

- ١) قیمت میوه‌ها فقط در پایان فصل زمستان، به‌خاطر کمبود آن‌ها در بازار گران می‌شود!
- ٢) میوه‌های فصل زمستان گران قیمت نیستند، مگر تنها زمانی که در بازار کمبود باشد!
- ٣) در آخر فصل زمستان، تنها قیمت میوه‌ها گران می‌شود چون در بازارها کم هستند!
- ٤) بهای میوه‌ها گران نمی‌شود به‌جز در پایان زمستان به‌خاطر مقدار کم شان در بازار!

٩٦- عین الخطأ:

١) العلم في الصغر كالنقش في الحجر فعلّموا أولادكم!: علم به هنگام خردسالی به مانند نقشی بر روی سنگ است پس به فرزندان خود بیاموزید!

٢) إذا يكون عدوك عاقلاً فهو خير من صديقك الجاهل!: چنانچه دشمنت یک فرد عاقل باشد، او بهتر از دوست نادان تو است!

٣) عليك أن تذاري الناس فهـي نصف الإيمـان!: تو باید با مردم مدارا نمایی چرا که آن نیمی از ایمان است!

٤) من يضعف عن كتمـان سـرهـ، فهو أضعفـ النـاسـ!: هر آن که از پنهان داشتن راز خود ناتوان باشد، پس اوست ناتوان ترین مردم!

٩٧- عین الصحيح:

١) عـالـمـ يـنـتـقـعـ بـعـلـمـهـ خـيـرـ مـنـ أـلـفـ عـابـدـ!: دانشمند با دانش خود سود می‌رساند و از هزار عبادت‌کننده بهتر است!

٢) سـاـمـحـنيـ يـاـ صـدـيقـيـ، سـأـبـلـ لـكـ هـذـهـ الـبـطـاقـةـ!: به من اجازه بده دوست من، این کارت را برایت عوض خواهم کرد!

٣) ذـلـكـ قـبـرـ عـظـيمـ يـجـذـبـ سـيـاحـاـ مـنـ دـولـ كـثـيرـ!: آن مقبره بزرگی است که گردشگران را از کشورهای زیاد جذب می‌کند!

٤) لـمـ ثـضـمـرـ شـيـئـاـ يـظـهـرـ فـيـ صـفـحـاتـ وـجـهـكـ!: برای چه پنهان می‌کنی چیزی را که در همه جای چهره‌ات آشکار می‌شود!

٩٨- «أمسـوـزـ دـوـسـتـمـ بـهـ مـنـ كـتـابـيـ رـاـ هـدـيـهـ دـادـ كـهـ قـبـلـ آـنـ رـاـ دـيـدـهـ بـوـدـمـ!» عـينـ الصـحـيـحـ:

١) هذا الـيـومـ أـهـدـىـ صـدـيقـيـ كـتـابـاـ رـأـيـتـهـ قـبـلـ هـذـاـ!

٢) هذا يـوـمـ أـهـدـىـ إـلـيـ صـدـيقـيـ كـتـابـاـ رـأـيـتـهـ مـنـ قـبـلـ!

٣) أـهـدـىـ إـلـيـ صـدـيقـيـ الـيـوـمـ كـتـابـاـ قـدـ رـأـيـتـهـ مـنـ قـبـلـ!

٤) الـيـوـمـ قـدـ أـهـدـىـ إـلـيـ صـدـيقـيـ الـكـتـابـ شـاهـدـتـهـ مـنـ قـبـلـ!

٩٩- ﴿كـلـاـ تـحـزـنـواـ عـلـىـ مـاـ فـائـكـمـ﴾ المقصود من الآية الشريفة:

١) بر لب جوی نشین و گذر عمر ببین!

٢) از امروز کاری به فردا ممکن!

٣) گذشته در گذشته!

٤) یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی!

تلـاشـ بـرـامـجـ بـرـوفـقـيـتـ

■■■ إقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة بما تناسب النص: (١٠٢ - ١٠٣)

النسيان أحد الأمور المزعجة (دردآور) التي قد يتعرض لها الإنسان لأسباب عديدة، إنه يُعد أمراً طبيعياً عند الكثرين، ولكن له آثار مترتبة على دراسة الإنسان أو عمله، و يؤثر ذلك بالآتي على سلوكه. هناك عدة أمور تختلف من النسيان، منها إبقاء العقل في نشاط دائم و تفكير فعال عن طريق ممارسة الألعاب الفكرية أو تعلم شيء جديد. الإنسان معرض لنسيان أماكن الأشياء إذا استمر في تغيير أماكنها، فليتجنب عدم ترتيب الأشياء أو تغيير أماكنها. النوم الجيد له دور كبير في التخفيف من النسيان حيث يمكن استرجاع المعلومات بشكل فعال عند الحاجة إليها، أما قلة النوم فتؤدي إلى النسيان. رغم أن النسيان طبيعي في أكثر الأحيان، بعض العلامات والأعراض تدل على وجود مشكلة في الذاكرة تستدعي مراجعة الطبيب.

١٠٠- عين الخطأ حسب النص:

- ١) إن نتعلم لغة جديدة فإنها تقوى ذاكرتنا!
٢) تغيير مكان الأشياء حولنا يزيد النسيان عندنا!
٣) يقدر الإنسان على استرجاع المعلومات قبل أن ينام! ٤) تختلف الأسباب التي تؤدي إلى النسيان اختلافاً كبيراً!
- ١٠١- عين الصحيح: مما يجعل الإنسان كثير النسيان . . .

- ١) عدم اهتمامه بممارسة الألعاب الفكرية!
٢) إهماله في ترتيب الأشياء والأمور!
٤) اشتغاله بالعمل لساعات طويلة!

١٠٢- ذكر ما لم يأت في النص:

- ١) فوائد الألعاب الفكرية!
٢) كيفية تذكر المعلومات بشكل أسرع!
٤) كيفية التخلص من النسيان في الحياة اليومية!

■■■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٠٣ - ١٠٤)**١٠٣- «إِسْتَطَاعَ الْمَلِكُ أَنْ يُصلِّحَ أُمُورَ جَيْشِهِ فَتَخَلَّصَ الْجُنُودُ مِنَ الْمَشَاكِلِ الْكَثِيرَةِ!»**

- ١) استطاع: فعل ماضٍ - مزيد ثلاثة حروف زائدة - مصدره: استفعال / فعل و فاعله: الملك، الجملة فعلية
٢) أمور: اسم - جمع التكسير على وزن: فُعُولٌ - مُعرب / مفعول و منصوب؛ «أُمُورَ جَيْشِ»: مضارف و مضارف الـ
٣) تخلص: للمفرد المؤنث الغائب - حرفه الأصلية (خ ل ص) - مزيد و له حرفان زائدان / فعل و نائب فاعله: الجنود
٤) المشاكل: جمع التكسير أو جمع مذكر - اسم فاعل من الفعل الذي ليس له حرف زائد - معرفة / مجرور بحرف الجر

١٠٤- «إِلْعَمْ بِأَنْ خَيْرُ الْإِخْوَانِ أَقْدَمُهُمْ!»

- ١) إلعلم: فعل أمر - للمفرد المؤنث المخاطب - مزيد ثلاثة - معلوم / فعل و فاعل
٢) خير: مفرد مذكر - اسم تفضيل بمعنى «تر» في الفارسية / اسم «أن» و منصوب بالفتحة
٣) الإخوان: جمع (مفرده: أخ) - معرف بـأـل - مُعرب / مضارف الـيـه و مجرور بالألف و التـون
٤) أقدم: اسم - على وزن: أـفـعل و معناه يـدـلـ على التفضيل - مـعـرب / خـبرـ «أنـ» و مـرـفـوعـ بـعـلـامـةـ الضـمةـ

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٠٥ - ١١٠)

١٠٥- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ١) الكلمات الفارسية دخلت اللغة العربية و تغيرت صوتها!
- ٢) سجلت منظمة اليونسكو قبة قابوس في قائمة التراث العالمي!
- ٣) إن صدق الحديث وأداء الأمانة قضيتان يختبران الأصدقاء بهما!
- ٤) العاقل لا يقول كلاماً يتحمل الكذب فيه ولكن الكذاب يخفي كذبه!

١٠٦- عین «سعید» يكون معرفة:

- ١) لم أجد في حياتي سعيداً إلا من سعى متوكلًا على ربّه!
- ٢) من ينصر الآخرين في مشاكلهم فهو سعيد في حياته!
- ٣) هل رأيت سعيداً وهو يصرّخ خدّه لزمائه!
- ٤) إن أخاك سعيد لأن له أخاً مثلّك!

١٠٧- «قبل أن . . . . . بعمل استشروا الخبراء!» عین المناسب لتكميل الفراغ:

- (١) تبدؤوا   (٢) بداية   (٣) تبدؤون   (٤) تبدؤا

١٠٨- عین ما ليست فيه جملة تصف النكرة:

- ١) من يساعد فقيراً يجلس قرب متجرٍ ويكون جائعاً!
- ٢) في بيت كبير جميل يشاهد الأسرة مباراة كرة القدم!
- ٣) من يساعد رجلاً يقع في الخطر فهو محظوظ جداً!
- ٤) معلم يسعى في تربية تلاميذه من أحسن العباد!

١٠٩- عین المستثنى منه يكون جمعاً سالماً:

- ١) السلاطين ظلموا المظلومين على مر العصور إلا عدداً منهم كانوا صالحين!
- ٢) سوف يحصد الفلاحون محاصيلهم في الشهر القادم إلا الرزّ!
- ٣) حلّت الطالبات مسائل الرياضيات إلا مسألتين!
- ٤) قد قرأت التلميذات الكتاب للإمتحان إلا ثلاثة!

١١٠- عین ما فيه الاستثناء:

- (١) أتمنى إلا يُنسى شيء من ذكرياتنا الحلوة!
(٢) تتمنّى هؤلاء الطالبات إلا تتسامهن المعلمة!
(٣) نتمنى أن يتذكر الجميع ذكرياتنا إلا بعضها!
(٤) يتمنى جميع المرافقين إلا يتذكر أحد ذكرياتهم المرة!

«هذا خلقُ اللهِ
المعالمُ الخَلَائِية
درس‌های ۵ و ۶
صفحه‌های ۴۷ تا ۷۰»

در این بخش، از میان سوالات عربی (۱) و عربی (۲) تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ «بای» به سوال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- ﴿ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ ﴾:

۱) بگو در زمین بگردید و بنگرید سرانجام پیشینیان چگونه بوده است!

۲) گفتند در زمین سفر کنید و ببینید سرنوشت پیشینیان چگونه بوده است!

۳) بگو در زمین بگردید آنگاه بنگرید به سرنوشت قبلی پیشینیان که چگونه بوده است!

۴) گفته شد روی زمین بگردید و نگاه کنید سرنوشت کسانی که در گذشته بوده‌اند چطور بوده است!

۱۱۲- «يُحِبُّ الْأَمْهَاتِ الْأُولَادَ وَ يُدِيزُونَ أُمُورَهُنَّ فِي الْأَيَّامِ الَّتِي لَسْنَ قَادِرَاتٍ عَلَى أَدَاءِهَا!»:

۱) مادران فرزندان را دوست دارند و کارشان را در روزهایی که قادر به انجام آن نیستند اداره می‌کنند!

۲) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها توانا نیستند اداره می‌کنند!

۳) مادران فرزندان را دوست دارند و کارهای آنان را در روزهایی که توانا به انجامشان نیستند اداره می‌کنند!

۴) فرزندان مادران را دوست دارند و کارهایشان را در روزهایی که به انجام آن‌ها قادر نیستند اداره می‌کرند!

۱۱۳- «هُنَاكَ قُوَّةً عَظِيمَةً مِنَ اللَّهِ فِي أَعْمَاقِ الْمَحِيطَاتِ كَمِثْلِ أَسْمَاكٍ مُضِيَّةٍ تَحْوَلُ ظَلَامَ الْبَحْرِ إِلَى نَهَارٍ مُضِيَّهٍ!»:

۱) قدرت بزرگ خداوند در اعمق اقیانوس‌ها است؛ مانند ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روز روشن تبدیل می‌کنند!

۲) آنجا از جانب خداوند قدرت بزرگی در اعمق اقیانوس است؛ مانند ماهی‌های نورانی که دریای تاریک را به روزی روشن تغییر می‌دهند!

۳) قدرتی بزرگ در اعمق اقیانوس‌ها از جانب خداوند وجود دارد؛ مانند ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روزی روشن تبدیل می‌کنند!

۴) بزرگی قدرت خداوند در اعمق اقیانوس‌ها است؛ مانند آن ماهی‌های نورانی که تاریکی دریا را به روشی روز تبدیل می‌کنند!

۱۱۴- عَيْنُ الصَّحِيحِ: «مَا ازْبَرَشَمْدَنْ مَنَاطِقَ دَارَى جَاذِبَةً گَرْدَشْكَرِى درْ كَشُور زِيَادِيَمانْ نَاتُونَ هَسْتِيمْ!»

۱) نحن لا نقدر أن نُحصي المناطق ذات المعالم السياحية للسياحة في بلادنا!

۲) نحن عاجزون عن إحصاء مناطق الجذب السياحي في بلادنا الجميلة!

۳) إننا عجزنا أن نُحصي المناطق ذات المعالم السياحية في بلادنا الجميلة!

۴) لسنا قادرين على إحصاء مناطق الجذب السياحي في بلاد هي جميلة!

۱۱۵- عَيْنُ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ: «أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبَرِّ وَ تَنْهَوْنَ أَنْفُسَكُمْ

۱) لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ؟

۲) كور خود است و بینای مردم!

۳) عليك أن لا تنهي عن حُلُق و أنت تفعل مثله!

۴) اگر بد کنی چشم نیکی مدار

که هرگز نیارد گز انگور بار

١١٦- عين الخطأ في الاعراب و التحليل الصرفي: «الغراب يُحدِّر بقية الحيوانات حتى تبتعد عن منطقة الخطر!»

١) الغراب: اسم - مفرد - معرفة - معرب / مبتدأ للجملة الاسمية و مردود بالضمة

٢) الحيوانات: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرفة بـأي - معرب / مفعول و منصوب

٣) يُحدِّر: مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تحذير) / فعل و فاعل

٤) تبتعد: للمؤنث - مزيد ثلاثي (ماضيه للمذكر : ابتعد ، و له حرفان زائدان) / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

١١٧- عين الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

١) هاتان الطالباتان المجدتان قرأتا قصائد رائعة!

٢) من يأتي بالبضائع الضرورية إلى السفرة العلمية!

٣) يزور بعض السائرين المعالم التاريخية و العتبات العالية!

٤) أحب عباد الله الذين يأمرؤن بالمعروف و يتنهون عن المنكر!

١١٨- عين المبتدأ جمعاً سالماً:

١) ميادين الحرب قد امتلأت بالجنود الشجعان!

٢) مصامين جاءت في هذه القصة ليست مناسبة للأطفال!

٣) خرج السمك المدفون من مكانه فألاقيادون ذهبوا لصيده!

٤) الحكم العادلون يستمعون إلى نصائح العلماء!

١١٩- عين الصحيح في الإعراب:

١) الفستان الذي لونه أبيض جميل قُثم بشرائه!

٢) قال القاضي العادل للمخطيء: لسان المجرم قصير! ٤) عيون المذنبين المتتكبرين باكية في يوم القيمة!

١٢٠- عين «المدرس» مردوداً:

١) فحص الطبيب أسنان المدرس الذي يشتهر بالصدقة! ٢) الطالب المؤدب يحترم المدرس المشفق كثيراً!

٤) قد انكسرت زجاجة سيارة المدرس قبل يوم! ٣) شاهدنا المدرس الحادق في المكتبة العامة!

تأثیر اللُّغَةِ الْفَارَسِيَّةِ عَلَى
اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ، الصَّدِيقُ
دُرُسٌ هَادِيٌ ۴ و ۵
صَفَحَّهَا ۴۵ تا ۷۰

اگر به سؤال‌های ۱۱۱ تا ۱۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۲۱ تا ۱۳۰ پاسخ دهید.

عربی زبان قرآن (۲)

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَّ وَ الْأَدْقَ فِي الْجَوابِ لِلْتَّرْجِمَةِ أَوِ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۲۱ - ۱۲۵)

۱۲۱- ﴿ مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ . . . . .﴾ :

۱) خداوند نمی‌خواهد هیچ سختی‌ای بر شما قرار دهد!

۲) خواست خداوند بر قرار دادن سختی بر شما نیست!

۳) خدا نمی‌خواهد که شما در حالت بحرانی قرار بگیرید!

۴) آنچه خدا می‌خواهد قرارگرفتن شما در حالت بحرانی نیست!

۱۲۲- « بَعْدَ أَنْ أَخْذَ الشَّابَ يَكْذِبَ مِنْ جَدِيدٍ لَمْ يَلْتَفِتْ أَصْحَابَهُ إِلَيْهِ فَأَسْرَعَ أَحَدُ النَّاسِ إِلَيْهِ وَلَكِنْ خَادِعٌ أَيْضًا! »:

۱) بعد از اینکه جوان مجدداً شروع به دروغ گفتن کرد یاران وی به او توجه نکردند، پس یکی از مردم به سوی او شتافت اما او را نیز فریب داد!

۲) پس از اینکه دوباره جوان دروغ گفت و دوستانش به او توجهی نکردند، یک نفر به سوی او شتافت اما او نیز فریب خورد!

۳) بعد از اینکه جوان دوباره شروع کرد به دروغ گفتن، دوستانش به او توجهی نمی‌کردند، پس یکی از مردم به سرعت نزد او رفت ولی به او نیز نیرنگ زد!

۴) پس از اینکه جوان از نو دروغ گفتنش را شروع می‌کند، یارانش به وی توجه نمی‌کنند، پس یکی از مردم به سوی او شتافته و او را نیز فریب می‌دهد!

۱۲۳- « إِعْلَمُوا أَنَّ الْحُرُوفَ الَّتِي لَا تَوْجَدُ فِي لُغَةِ الْعَرَبِ تُبَدَّلُ إِلَى حُرُوفٍ قَرِيبَةٍ مِنْ مَخَارِجِهَا! »: بدانید که .....

۱) حروفی که در زبان عرب‌ها موجود نبود، به حرف‌هایی نزدیک به مخرج‌هایشان مبدل شدند!

۲) حروفی که در زبان عربی موجود نیست، به حروف نزدیک به مخرج‌هایشان تغییر پیدا می‌کنند!

۳) حروفی که در زبان عربی وجود نداشت، به حروفی تبدیل شد که نزدیک به مخرج‌هایشان بود!

۴) حرف‌هایی که در زبان عرب‌ها وجود ندارد، به حروفی نزدیک به مخرج‌هایشان تبدیل می‌شود!

۱۲۴- « صَدَى عَجِيبٍ شَنِيدَهُ شَدَّ. آن صَدَى اَزْ جَوَانِي بُودَ كَهْ بَهْ غَرَقَ شَدَنَ وَانْمُودَ كَرَدَهُ بُودَ! »:

۱) الصوت عجيب. سمع الصوت من شابٍ تظاهر بالغرق!

۲) سمع صوت عجيب. كان الصوت من شابٍ تظاهر بالغرق!

۳) سمع صوتاً عجيباً. كان الصوت من الشاب تظاهر بالغرق!

۴) سمع صوت عجيب. كان صوتاً من الشاب الذي تظاهر بالغرق!

۱۲۵- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي مَفْهُومِ الْعِبَارَةِ: « يَبْلُغُ الصَّادِقُ بِصَدْقَهِ مَا لَا يَبْلُغُهُ الْكَاذِبُ بِإِحْتِيَالِهِ! »

۱) لا تَكْذِبُ النَّاسَ لَأَنَّهُمْ سَيَعْلَمُونَ!

۲) دروغی کجا سود آید از آن به از راست کاشوب زاید از آن

۳) سخن از مردم جاهل نتوان کردن گوش نیست واقف، دل جاهل نه ز مغز و نه ز پوست

۴) عاقبت صادق به جایی می‌رسد کز نظیرش عاجز است کذاب پست

تلاش بر موفقیت

١٢٤- عین الصحيح في الاعراب و التحليل الصرفي: ﴿ لَن تَنالُوا الْبَرَ حَتَّى تُنفِقُوا مَا ثُبَّوْنَ . . . ﴾

١) حتّى: من الحروف الجارة - مبني / مع كلمة بعده: الجار و المجرور

٢) البر: اسم - مفرد مذكر - معرف بأل - معرب / مفعول و منصوب بالفتحة

٣) تَنالُوا: مضارع - للجمع المذكر المخاطب - مزيد ثلاثي - متعد / فعل و فاعل

٤) ثُبَّوْنَ: فعل - للجمع - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين - معلوم / فعل و فاعل؛ و الجملة فعلية

١٢٧- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

١) إِنَّ الرِّيَاحَ تَجْرِي بِمَا لَا تَشْهِي السُّعُونُ!

٢) مِنْ أَخْلَاقِ الْجَاهِلِ الْإِجَابَةُ قَبْلَ أَنْ يَسْمَعَ!

٣) عَصَفَتْ رِيَاحٌ شَدِيدَةٌ حَرَبَتْ بَيْتًا جَنِبَ شَاطِئِ الْبَحْرِ!

٤) فِي الْلُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ مِنْ أُكْلِمَاتِ الْمُعَرَّبَةِ ذَاتُ الْأُصُولِ الْفَارِسِيَّةِ!

١٢٨- عین عباره فيها نوعان من الصفة:

١) يُقْدِمُ لِقَمَانٍ لِأَبْنَهِ مَوَاعِظَ قِيمَةً لِيَهْتَدِيَ بِهَا إِلَى خَيْرٍ طَرِيقٍ!

٢) شَاهِدَتْ تَلَمِيذًا فِي سُوقِ الْمَدِينَةِ الْكَبِيرَةِ أَدْرَسَ مَعَهُ فِي مَدْرَسَةِ الْإِمَامِ!

٣) يُحَكِّي أَنَّ رَجَلًا كَانَ كَثِيرُ الْمَعَاصِي وَالْعِيُوبِ فَنَدَمَ عَلَى أَعْمَالِهِ الْسَّيِّئَةِ!

٤) أَنْشَدَ الشُّعُراءُ الْإِلَارَانِيُّونَ أَبِيَاتًا مَمْزُوجَةً بِالْعَرَبِيَّةِ وَإِسْتَفَادَ مِنْهَا الْآخَرُونَ!

١٢٩- عین فعلاً يوضّح ما قبله:

١) شَاهِدَنَا صُورًا مِنْ تَالِكِ الظَّاهِرَةِ ثُمَّ تَكَلَّمَنَا مَعًا حَوْلَهَا!

٢) ﴿ أَرْسَلَنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا فَعَصَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ ﴾

٣) وَمَا تَقْعَلُوا مِنْ حَيَّرَاتٍ يَعْلَمُهُ الرَّبُّ الَّذِي خَلَقَكُمْ!

٤) لِجَدَّي الرَّحِيمِ بُستانٌ جَمِيلٌ يَقْعُ قُرْبَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ!

١٣٠- عین الفعل يترجم مضارعاً التزاماً:

١) لَيْتَنَا حَضَرَنَا فِي الْحَفْلَةِ الَّتِي انْعَقَدَتْ قَبْلَ شَهْرٍ!

٢) لَنْ أَتَرَكَ الدِّرَاسَةَ حَتَّى نَهَايَةِ عَمْرِي!

٣) تَحْمَلَ آبَاؤُنَا مَصَاعِبَ كَثِيرَةً لَنَعِيشَ فِي رَاحَةٍ!

تاریخ و جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی (مجموع دروس تاریخ و جغرافیا): ۱۵ دقیقه

تاریخ (۳):

درس هشتم: جنگ جهانی دوم و

جهان پس از آن

درس نهم: نهضت ملی شدن

صنعت نفت ایران

صفحه‌های ۹۶ تا ۹۷

جغرافیا (۳):

فنون و مهارت‌های جغرافیایی (۲)

درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع

مخاطرات طبیعی

(تا ابتدای سیل)

صفحه‌های ۷۳ تا ۸۸

۱۳۱- کدام گزینه در ارتباط با «بنیتو موسولینی» نادرست است؟

۱) پادشاه ایتالیا وی را به تشویق صاحبان صنایع، به نخست وزیری منصوب کرد.

۲) موسولینی که رهبر حزب فاشیست بود، در پی ایجاد دولت تک‌حزبی متمرکزی در ایتالیا بود.

۳) وی پس از پیروزی در انتخابات، با دیکتاتوری تحقق وعده‌های اقتصادی خود را کنار گذاشت.

۴) او در سال ۱۹۳۵ م. با تفکر احیای امپراتوری روم باستان، به اتیوپی لشکر کشید.

۱۳۲- یکی از مهم‌ترین تحولات جهان پس از پایان جنگ جهانی دوم، کدام است؟

۱) صدور اعلامیه بالفور و موافقت انگلستان با ایجاد سرزمین یهود در فلسطین

۲) ظهور موقع حکومت‌های خودکامه تک‌حزبی در برخی کشورهای اروپایی

۳) گرفتاری آمریکا در یک بحران و رکود اقتصادی عظیم چهار ساله

۴) به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین به رهبری مائو

۱۳۳- چرا مصدق اقدام به قطع رابطه سیاسی با لندن کرد؟ زیرا ...

۱) این کشور با فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس، به تهدید نظامی ایران پرداخت.

۲) انگلستان ضمن خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت، خرید نفت از کشور ایران را تحريم کرد.

۳) دولت این کشور پرداخت بدھی‌های شرکت نفت و خسارت‌های ناشی از تأخیر آن را نپذیرفت.

۴) به منظور رد خلع ید از شرکت نفت ایران و انگلیس، از ایران در دیوان بین‌المللی لاهه شکایت کرد.

۱۳۴- در ۱۶ آذر ۱۳۳۲ گروهی از دانشجویان دانشگاه تهران در اعتراض به کدام واقعه تظاهرات کردند؟

۱) اخراج شماری از اساتید پایه‌گذار نهضت مقاومت ملی از دانشگاه

۲) سفر ریچارد نیکسون، معاون رئیس جمهور کشور آمریکا به ایران

۳) سرکوب شخصیت‌های ملی و مذهبی پس از کودتای ۲۸ مرداد

۴) شهادت سه تن از دانشجویان معتبر به برقراری روابط سیاسی با انگلستان

۱۳۵- کدامیک از موارد زیر، انگیزه اصلی کودتای ۲۸ مرداد ماه ۱۳۳۲ را به درستی بیان می‌نماید؟

۱) به راه انداختن جنگ روانی علیه مصدق و متقاعدسازی محمدرضا پهلوی برای پذیرش همکاری با دولت آمریکا

۲) دستگیری و محکمه دکتر مصدق و همه همکارانش و انحلال احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف

۳) انتصاب سرلشکر فضل‌الله زاهدی به نخست وزیری و واگذاری تولید نفت به شرکت‌های انگلیسی و آمریکایی

۴) گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی و نابودی نهضت ملی نفت و سرنگونی دولت مصدق

۱۳۶- اختلاف زمانی دو شهر مشهد و همدان حدود ۴۳ دقیقه است. اگر طول جغرافیایی همدان ۴۸ درجه و ۴۳ دقیقه باشد و بدانیم مشهد در شرق همدان

واقع شده است، طول جغرافیایی مشهد چقدر است؟

(۱) ۵۶ درجه و ۲۸ دقیقه
 (۲) ۵۹ درجه و ۲۸ دقیقه
 (۳) ۴۶ درجه و ۲۸ دقیقه
 (۴) ۴۹ درجه و ۲۸ دقیقه

۱۳۷- اگر شهری بر روی نصفالنهار ۱۵ درجه طول غربی و شهری دیگر بر روی نصفالنهار ۶۰ درجه طول غربی واقع شده باشد، و در شهر اول ساعت ۷ صبح

باشد، در شهر دیگر ساعت چند است؟

(۱) ۹ صبح
 (۲) ۱۰ صبح
 (۳) ۵ صبح
 (۴) ۴ صبح

۱۳۸- عامل وقوع سونامی و منشأ شکل‌گیری آن کدام است؟

(۱) فرایندهای اقلیمی و حاصل فعالیتهای دینامیک بیرونی

(۲) وقوع زمین‌لرزه‌هایی در زیر دریا با منشأ درون‌زمینی

(۳) آتش‌فشارهایی زیرزمینی با منشأ دخالت‌ها و دستکاری‌های انسان

(۴) ظهور سیل، صاعقه و طوفان پرقدرت و منشأ برونزمنی

۱۳۹- میزان خسارت در کدام‌یک از گسل‌های زیر بالاتر است و ارتباط میان عمق کانونی زلزله با میزان تخریب چیست؟

(۱) الف - معکوس
 (۲) الف - مستقیم
 (۳) ب - معکوس
 (۴) ب - مستقیم

(الف)
 (الف)
 (ب)
 (ب)

۱۴۰- کدام درباره نواحی لرزه‌خیز کشور ایران درست است؟

(۱) بیشتر نواحی غربی کشور مصون از زمین‌لرزه‌اند.

(۲) کمتر منطقه‌ای از کشور مصون از زمین‌لرزه است.

(۳) خطر زمین‌لرزه در تمام نقاط ایران، متوسط، و بالاتر است.

(۴) لرزه‌خیزی نواحی غربی کشور، بیش از نواحی شمالی آن است.

تلاش برای رسیدگی موفقیت

تاریخ (۱):

فصل سوم: ایران در عصر
باستان؛ سرآغاز هویت ایرانی
(درس‌های ۷ تا ۹)
صفحه‌های ۶۱ تا ۸۹

جغرافیا (۱):

فصل دوم: جغرافیای طبیعی ایران
(درس‌های ۵ و ۶)
صفحه‌های ۳۰ تا ۴۰

در این بخش، از میان سوالات تاریخ و جغرافیا (۱) و تاریخ و جغرافیا (۲)
تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.

به سوالات ۱۴۱ تا ۱۵۰ «یا» به سوالات ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۱)

۱۴۱- نظر و عقیده بیشتر اسطوره‌شناسان و محققان درباره محتوای افسانه‌ها چیست؟

(۱) به کلی غیرواقعی و حاصل خیال‌پردازی انسان‌ها هستند.

(۲) با وجود اطلاعات قابل توجه در برخی از آن‌ها، غیرقابل استفاده هستند.

(۳) براساس واقعیت‌های تاریخی ساخته شده اما با گذشت زمان تغییر کرده‌اند.

(۴) بی‌محتوا و حاصل ارتباط انسان‌های نخستین با محیط طبیعی هستند.

۱۴۲- علت اتحاد حاکمان کوچک و مستقل اسلامی و تأسیس پادشاهی ایلام چه بود؟

(۱) پایان دادن به اختلافات و جنگ‌های داخلی

(۲) بهره‌برداری از منابع طبیعی و معدنی فلات ایران

(۳) مقابله با لشکرکشی‌های فرمانتروایان سومری و آکدی

(۴) برقراری روابط تجاری و سیاسی با سرزمین‌های مجاور

۱۴۳- حکومت و تمدن ایلام بر اثر یورش کدامیک از اقوام ساکن در بین‌النهرین، دجل اتحاط و فروپاشی شد؟

(۱) سومریان

(۲) آشوریان

(۳) بابلیان

(۴) اکدیان

۱۴۴- چرا داریوش هخامنشی به مناطقی در شمال دریای سیاه لشکرکشی کرد؟

(۱) تصرف جزایر دریای اژه و تنبیه آتنی‌ها

(۲) دفع حملات قبایل صحراء‌گرد سکایی

(۳) فرونشاندن شورش‌های مردمی در نواحی داخلی

۱۴۵- کدام مورد، درباره رویدادهای دوره پادشاهی اردشیر دوم هخامنشی درست است؟

(۱) شورش کورش کوچک و سربازان مزدور یونانی او سرکوب شد و مصر از سلطه هخامنشیان خارج گردید.

(۲) در اواسط پادشاهی او، کورش کوچک سر به شورش برداشت و با سپاهی از مزدوران یونانی راهی پایتخت شد.

(۳) در ابتدای سلطنت خود، مدعاو احتمالی سلطنت را از میان برداشت و مصر را به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

(۴) شورش کورش کوچک و سربازان مزدور یونانی وی را در هم شکست و مصر را بار دیگر به قلمرو هخامنشیان بازگرداند.

۱۴۶- در مطالعه عوامل مؤثر بر آب‌وهوای ایران، تفاوت زاویه تابش در دو شهر آبادان و پارس‌آباد به کدام مورد اشاره دارد؟

(۱) قرارگرفتن در کمربند پرفسار جنب حازه‌ای

(۲) عرض جغرافیایی

(۳) نزدیکی یا دوری از دریاها و منابع رطوبتی

۱۴۷- چرا در دوره گرم سال، میزان «ریزش‌های جوی»، در کشورمان کاهش می‌یابد؟

(الف) قرار گرفتن کشور ما در داخل کمربند خشک و بیابانی کره زمین

(ب) گرم بودن و صعود هوا در اطراف مدار رأس السرطان

(ج) پیش روی پرفسار جنب حازه‌ای در تابستان

(د) نزدیکی به دریاها و امکان صعود هوا مرطوب در تابستان

(۱) الف و ج

(۲) الف و ب

(۳) ب و د

(۴) ج و د

۱۴۸- «بارش کمتر از ۳۰ میلی‌متری باران در بسیاری از مناطق»، «تمکزارهای پف‌کرده» و «دریاچه حوض سلطان» به ترتیب به کدام مناطق ایران اشاره دارند؟

(۱) بیابان لوت - دشت کویر - دشت کویر

(۲) بیابان لوت - دشت کویر - بیابان لوت

(۳) دشت کویر - بیابان لوت - دشت کویر

(۴) دشت کویر - دشت کویر - بیابان لوت

۱۴۹- کدام عبارت درباره کانون‌های آبگیر کشورمان درست نیست؟

(۱) تراکم کانون‌های آبگیر دائمی در غرب کشور بیشتر است.

(۲) کانون‌های آبگیر فصلی، ذخیره برف خود را تا ابتدای ماههای گرم سال حفظ می‌کنند.

(۳) کانون‌های آبگیر موقت در کوهستان‌های نزدیک به مناطق گرم و خشک شکل می‌گیرند.

(۴) کانون‌های دائمی حداقل در هشت ماه از سال بارش دارند.

۱۵۰- منظور از حوضه آبریز چیست و وسیع‌ترین حوضه آبریز موجود در ایران کدام است؟

(۱) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۲) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمۀ رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز فلات مرکزی

(۳) محدوده‌ای که با توجه به شکل زمین و شیب ناهمواری‌ها، آب‌های جاری را به سوی پایین‌ترین نقطه آن هدایت کند - حوضه آبریز شرق

(۴) مکان‌هایی در مناطق کوهستانی که سرچشمۀ رودهای متعدد هستند - حوضه آبریز شرق

تاریخ (۲):

فصل دوم: ظهور اسلام، حرکتی
تازه در تاریخ پسر

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا

پایان صفویه

(درس‌های ۷ تا ۹)

صفحه‌های ۶۶ تا ۱۰۰

جغرافیا (۲):

فصل دوم: نواحی طبیعی

فصل سوم: نواحی انسانی

(درس‌های ۵ و ۶)

صفحه‌های ۵۳ تا ۸۲

اگر به سوال‌های ۱۴۱ تا ۱۵۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۱۵۱ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

تاریخ و جغرافیا (۲)

۱۵۱- عباسیان در مواجهه با خلافت فاطمی و برای مقابله با آنان چه کردند؟

(۱) به ترفندهای گوناگون متولّ شدند تا نسب خود را به علی (ع) و فاطمه (س) برسانند.

(۲) از توان سیاسی و نظامی حکومت سلجوقیان و دیگر متحدان خود بهره برندند.

(۳) بخش‌های وسیعی از مناطق شام و حجاز را تحت تصرف خود درآوردند.

(۴) با فرستادن عده زیادی از داعیان خود به عراق و یمن موجب خشم و حشمت فاطمیان شدند.

۱۵۲- در کدام نبرد سپاه ساسانی توانست ضمیم شکست مسلمانان، بخش‌هایی از متصرفات آن‌ها را بازپس گیرد؟

(۱) جسر (۲) جلولا

(۳) قادسیه (۴) نهاوند

۱۵۳- کدام مورد، درباره نقش دهقانان در سده‌های نخستین هجری نادرست است؟

(۱) در اداره امور محلی بهویژه امور مالیاتی مشارکت داشتند.

(۲) منشأ شکل‌گیری نخستین حکومت ایرانی پس از اسلام بودند.

(۳) علی‌رغم تأثیرات مهم سیاسی، فاقد نقش و کارکرد فرهنگی بودند.

(۴) در جریان فتوحات، برخی از آن‌ها با سپاه مسلمانان همکاری می‌کردند.

۱۵۴- کدام گزینه در ارتباط با پیامدهای سیاسی - اجتماعی، اقتصادی و مذهبی تشکیل سلسله‌های ایرانی اسلامی در نخستین سده‌های اسلامی، نادرست است؟

(۱) امیران سلسله‌های علویان طبرستان و آل بویه، پیرو مذهب تشیع بودند و به تقویت و گسترش آن مذهب در ایران کمک کردند.

(۲) پس از استقرار کارگزاران ایرانی برای اداره امور مناطق، به مرور، آرامش نسبی بر جامعه حکم‌فرما و از شدت جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد.

(۳) در این دوران فعالیت‌های اقتصادی از رونق مناسبی برخوردار بود و کشاورزی، تجارت و صنعت رواج یافت.

(۴) مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، رقابت و سنتیز امیران این سلسله‌ها در جهت اقدامات توسعه‌طلبانه با تحریک خلفای عباسی بود.

۱۵۵- کدام پادشاه ساسانی حکومت آن منذر (الخمیان) را میان برداشت؟

(۱) خسرو انشیریان (۲) خسرو پرویز (۳) بیزدگرد سوم (۴) قباد یکم

۱۵۶- کدام گزینه اطلاعات نادرستی را در مورد رابطه پراکندگی پوشش گیاهی و ارتفاع بیان می‌کند؟

(۱) با افزایش ارتفاع گونه‌های گیاهی کاهش می‌یابد.

(۲) با کاهش ارتفاع به تعداد و انبوهی گیاهان افزوده می‌شود.

(۳) از کوتاهی قد گیاهان به افزایش ارتفاع پی می‌بریم.

۱۵۷- کدام عبارت درباره زیست‌بومها نادرست است؟

(۱) نواحی که انواع خاص و مشابهی از گیاهان و جانوران در آن‌ها زندگی می‌کنند.

(۲) زیست‌بوم‌ها در سطح کره زمین انواع و ویژگی‌های متفاوت و متنوعی دارند.

(۳) سرعت رشد پوشش گیاهی در یک زیست‌بوم با تولید ماده آلی در آن جا رابطه مستقیم دارد.

(۴) در عرض‌های جغرافیایی مختلف ویژگی‌های مشابهی در نوع و تراکم پوشش گیاهی وجود دارد.

۱۵۸- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در خانواده زبانی آفرو-آسیایی زبان مردم عرب و پهود، زبان قوم ... است و زبان بعضی از مردم ... آفریقا، زبان قوم ... است.»

(۱) حامی - غرب - سامی (۲) حامی - شمال - سامی (۳) سامی - شمال - حامی (۴) سامی - غرب - حامی

۱۵۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از مصادیق پدیده پختن است؟

(۱) حضور فرش ایرانی در برخی از هتل‌های معروف انگلستان

(۳) ظهور فست‌فود مک‌دونالد در آمریکا

۱۶۰- کدام عبارت، با مدل تصویرشده رو به رو، مطابقت دارد؟

(۱) تأثیر شبکه‌های اجتماعی در گسترش سبک زندگی غربی

(۲) گسترش معماری اسلامی در اسپانیا

(۳) ورود محصولات کامپیوتری به تهران و شهرهای بزرگ و سپس شهرهای کوچک‌تر و روستاهای

(۴) گسترش بیماری Covid۱۹ به سایر مکان‌ها

درس هشتم: عقل در فلسفه (قسمت دوم)
درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام
صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۶۱- کدام گزینه بیان درستی در مورد عقول متعالی است؟

۱) عقل انسان، کاملاً مغایر و ضد عالم عقول است.

۲) تنها حقیقت وجودی برخی از این موجودات متعالی مجرد از ماده است.

۳) عقل انسان به واسطه مدد و باری‌رسانی عقل فعال به درک حقیقت کلی موجودات عالم می‌رسد.

۴) عقول هم مرتبه با عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عالم طبیعت می‌رسد.

۱۶۲- متن زیر توصیف عقل در مرحله ... است که اوصاف آن به مفهوم ... در عقول مجرده در نظر فیلسوفان مسلمان شباخت دارد و بالاترین کمال عقل انسانی در مرحله ... قرار دارد که ....

«نفس در این مرحله، با کسب معقولات، خود بدل به موجودی عقلانی می‌شود. بنابراین به مقامی می‌رسد که بتواند خودش را هم درک کند و در خویش تعقل کند. به اصطلاح فلسفی می‌گوییم نفس در این مرتبه هم عاقل بالذات است و هم معقول بالذات. عاقل بالذات یعنی این‌که خودش موجودی است که درک می‌کند و صرفاً این نیست که ادراک را از عاقل دیگری بگیرد؛ و معقول بالذات یعنی این‌که خود چیزی است که بتواند به واسطه عقل دریافت شود و شناخت آن به میانجی و واسطه‌گری چیز دیگری نیست.»

۱) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالفعل - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

۲) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالفعل - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

۳) عقل بالفعل - عقل فعال - عقل بالمستفاد - انسان در این مرحله در علم و عمل کامل است.

۴) عقل بالملکه - عقل اول - عقل بالمستفاد - شناخت‌های این مرحله مستقل از حس است.

۱۶۳- از نظر فیلسوفان مسلمان، رابطه عقل با ایمان باید چگونه باشد؟

۱) تأیید عقل توسط ایمان ۲) تفسیر ایمان توسط عقل ۳) پشتیبانی عقل از ایمان ۴) تردید عقل در ایمان

۱۶۴- با توجه به آراء فیلسوفان مسلمان کدام مورد در باب معنای دوگانه عقل صحیح می‌باشد؟

۱) سیر عقول مجرد به صورت طولی است که آخرین مرتبه آن همان عقل متذكر در آدمی است.

۲) در مرتبه عقل هیولانی انسان نمی‌تواند هیچ ادراک عقلی داشته باشد چرا که آمادگی لازم را ندارد.

۳) عقل، کشف و شرع علی‌رغم تفاوت در روش در صورت وحدت موضوع به نتیجه یکسان می‌رسند.

۴) تسلیل بین عقول ناشی از به وجود آمدن هر یک از عقول به واسطه عقلی دیگر می‌باشد.

۱۶۵- در مورد حیات عقلی مسلمانان کدام گزینه صحیح نیست؟

۱) حیات عقلانی و حیات فلسفی، به صورت متقابل، بر رشد یکدیگر تأثیر می‌گذارند.

۲) حیات عقلانی ثمرة این است که عقلانیت جزء فرهنگ عمومی آن جامعه باشد.

۳) یکی از نشانه‌های شکل‌گیری حیات عقلی در جامعه توجه به استدلال و تفکر است.

۴) دو قرن بعد از ظهر اسلام حیات عقلانی به نهایت تکامل خود در جهان اسلام رسید.

تلاش بر موفقیت

۱۶۶- کدام گزینه در رابطه با زمینه‌های رشد فلسفه در جهان اسلام صحیح می‌باشد؟

- ۱) حیات علمی و فلسفی همچون زمینی حاصل خیز زمینه را برای رشد حیات عقلی به عنوان ثمره فراهم نمودند.
- ۲) حیات عقلی مسلمانان مقارن با ظهور اسلام و مقدم بر نهضت ترجمه و حیات فلسفی می‌باشد.
- ۳) نهضت ترجمه علاوه بر آشنایی فلسفه مسلمان با فلسفه یونان منجر به احیای نظام فلسفی یونانی در اسلام گردید.
- ۴) استفاده پیامبر از روش‌های بدیع در ایجاد حیات عقلی معلول فراهم آمدن فرصت تفکر و اندیشه‌ورزی در جامعه اسلامی بود.

۱۶۷- کدام گزینه درباره حکمت مشاء صحیح است؟

- ۱) اولین مؤسس حکمت مشاء فارابی و ابن سینا بودند.
- ۲) ارسسطو برخلاف افلاطون در مباحثش به قیاس برهانی توجه کمتری داشت.
- ۳) عقلانی بودن فلسفه اسلامی را می‌توان متأثر از رواج فلسفه ارسسطو قلمداد کرد.
- ۴) دیدگاه فارابی در فلسفه سیاسی بیشتر نزدیک به ارسسطو است تا استاد وی.

۱۶۸- علت شهرت فارابی به «علم معلم ثانی» چیست؟

- ۱) ساختن یک نظام فلسفی جدید با الهام از آموخته‌های فلسفه یونانی
- ۲) آشنایی عمیق با تعالیم اسلام و عقاید فلسفه ایران باستان
- ۳) آشنایی با فلسفه افلاطون و ارسسطو و استفاده مطلق از آن در فلسفه خود
- ۴) پیروی از ارسسطو به عنوان «علم معلم اول» و مؤسس حکمت مشاء

۱۶۹- مهم‌ترین تفاوت مدینه فاضله و جاهله در چیست؟

- ۱) توجه به سلامت جسم و لذت‌های دنیوی
- ۲) داشتن یا نداشتن رئیس مدینه
- ۳) آراسته بودن به فضایل اجتماعی و مدنی
- ۴) غایت و هدف نهایی مدینه

۱۷۰- کدام عبارت با توجه به فلسفه سیاسی فارابی نادرست است؟

- ۱) رئیس حقیقی مدینه فاضله در نظر فارابی در واقع جز پیامبر خدا نمی‌تواند باشد.
- ۲) فارابی مدینه فاضله را هر جامعه‌ای می‌داند که مردم آن به دنبال سعادت هستند.
- ۳) نبوت و پیامبری شرط لازم و حتمی برای انتخاب زعیم مدینه فاضله نمی‌باشد.
- ۴) تقسیم و توزیع نقش‌ها، فرصت‌ها و قدرت در مدینه فاضله یکسان و برابر نیست.

تلاش بر موفقیت

درس پنجم: زندگی براساس
اندیشه
درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان **اجباری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه یازدهم

۱۷۱- مهم‌ترین عامل جذابیت سقراط برای جوانان در کدام ویژگی او مشهود است؟

(۱) انگیزه او برای تثبیت فضیلت در جامعه

(۲) تواضع و فروتنی منحصر به فرد او

(۳) سخنان شیرین و پرمعنای او

۱۷۲- بنابر گفته سقراط رسالتی که از سوی خداوند به او واگذار شده بود چیست؟

(۱) مبارزه با سوفسطائیان و برملا ساختن نادانی آنان

(۲) همنشینی با عامه مردم تأمبا سرزنش و پند دادن آنان

(۳) عدم سرپیچی از فرمان خدا در مسیر هدایت مردم

(۴) متقاعد کردن مردم برای ترجیح دادن کمال نفس بر مال و ثروت

۱۷۳- سخن ظاهری سروش معبد دلفی چه بود؟

(۱) داناترین مردم و کسی که به بالاترین درجه دانش دست یافته، سقراط است.

(۲) دانای حقیقی فقط خدا است و تنها اوست که می‌تواند به علم حقیقی برسد.

(۳) داناترین مردم کسی است که مانند سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.

(۴) داناترین مردم کسی است که همچون سقراط در پی دانش و علم کوشای باشد.

۱۷۴- روند استدلال سقراط در اثبات اعتقادش به خدا چگونه است و شبیه به کدام یک از مثال‌های زیر است؟

(۱) از علت به معلول - آتش هست پس حرارت و گرما نیز هست.

(۲) از صفات و آثار خدا به خود خدا - از افزایش حجم آهن به افزایش درجه حرارت آن پی می‌بریم.

(۳) از معلول به علت - از وجود سرماخوردگی به وجود سردد و تب پی می‌بریم.

(۴) از ویژگی‌های ضروری خدا به ذات خدا - از مربع بودن یک شکل به دارای چهار زاویه بودن آن پی می‌بریم.

۱۷۵- کدام گزینه درباره محاکمه سقراط صحیح است؟

(۱) ملتوس برای ادعاهای خود نسبت به سقراط هیچ شواهدی عرضه نکرد.

(۲) سقراط اتهام ملتوس درباره به خدایی نگرفتن خورشید و ماه را پذیرفت.

(۳) از نظر سقراط دانای حقیقی فقط خدادست و ما نمی‌توانیم چیزی بدانیم.

(۴) استدلال سقراط در بخش دوم مبتنی بر تقدم یک شیء بر آثار آن است.

تلات بیرون موفقیت

۱۷۶- کدام گزینه درباره امکان شناخت صحیح می‌باشد؟

(۱) امکان شناخت امری روشن و واضح نزد قوای ادراکی ماست.

(۲) با وجود بداهت امکان شناخت برای پذیرش آن نیازمند استدلال هستیم.

(۳) چون امکان شناخت از نظر منطقی قابل تردید نیست از این رومصون از هر نوع تردید می‌باشد.

(۴) مابهای هر شناختی تصویری از یک امر واقعی نزد قوای ادراکی ما می‌باشد که نشان‌دهنده تحقق علم و معرفت در اندیشه ما است.

۱۷۷- تعریف «معرفت» به «دانستن و آگاهی نسبت به چیزی» نوعی تعریف ... است و «در شناخت شیء خارجی» مابهای آگاهی ما ...

(۱) مفهومی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم.

(۲) لغوی - تصور ذهنی‌ای است که از یک شیء خارجی داریم.

(۳) مفهومی - شیء و موجودی است که در خارج واقع شده است.

۱۷۸- کدام گزینه بیانگر انکار شک در اصل امکان شناخت است؟

(۱) انسان نمی‌تواند به علمی که مطابق با واقعیت باشد دست یابد.

(۲) ممکن است ما در توانایی خود برای شناخت برخی امور جهان شک کنیم.

(۳) ما می‌دانیم که حقایق بسیاری وجود دارد که هنوز انسان نتوانسته آن‌ها را بشناسد.

(۴) ما از اشیای گوناگون در زندگی استفاده می‌کنیم و در اثر اعمال دیگران دچار تأثیر می‌شویم.

۱۷۹- این که منجمان قدیم عموماً فکر می‌کردند خورشید به دور زمین می‌گردد، ولی منجمان جدید پی برند که این نظر اشتباه بوده به کدام

حیطه معرفت‌شناسی مربوط است؟

(۱) بی‌اعتباری دانش

(۲) تکمیل دانش

(۳) تصحیح دانش

(۴) قلمرو شناخت

۱۸۰- دانش‌آموزی در درس فلسفه پس از تحلیل تست به علت نادرستی گزینه انتخابی خود پی‌می‌برد و نکات جدید را در کتاب خود یادداشت می‌کند؛

پیش‌فرض عمل این دانش‌آموز کدام است؟

(۱) تدریجی بودن فرایند شناخت

(۲) محدودیت و خطای در شناخت و معرفت

(۳) پذیرش امکان شناخت توأم با قبول خطای در شناخت

(۴) تکمیل دانش گذشته و دستیابی به دانش جدید

درس پنجم: اقسام استدلال
استقرایی
درس ششم: قضیه حمل
صفحه‌های ۳۹ تا ۶۱

در این بخش، از میان سوالات منطق و فلسفه بازدهم تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوالهای ۱۸۰ تا ۱۹۰ «یا» به سوالهای ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق

۱۸۱- کدامیک از گزاره‌های زیر درباره استدلال از نوع استقرای تمثیلی درست می‌باشد؟

(۱) احتمالی بودن نتیجه استدلال تمثیلی ارزش منطقی و اعتبار آن را از بین می‌برد.

(۲) چون نتیجه استقرای تمثیلی همواره احتمالی است نیازی به نقد ندارد و نمی‌توان آن را پذیرفت.

(۳) اگر میان ویژگی مشترک و ویژگی سرایت داده شده همبستگی بالایی برقرار باشد، نتیجه استدلال از قوت بالایی برخوردار است.

(۴) تمثیل همان نتیجه حاصل از تشکیل یک استقرای تمثیلی است.

۱۸۲- کدامیک از گزینه‌های زیر استدلال از نوع تمثیلی است؟

(۱) لقمان را گفتند: عالم بی عمل به چه ماند؟ گفت: زنبور بی عسل.

(۲) چگونه منطق می‌خوانی؟ مانند ریاضی اول قواعد را یاد می‌گیریم.

(۳) از کرامات شیخ ما این است شیره (شیره انگور) را خورد گفت شیرین است.

(۴) رتبه یک کنکور مانند یک کامپیوتر دقیق درس خوانده است؛ پس همه رتبه‌های برتر مانند کامپیوتر دقیق درس می‌خوانندند.

۱۸۳- اگر کسی استدلال کند «سخنان انسان‌های بزرگ که در گذشته می‌زیستهند مانند مواد غذایی فاسداند که دیگر نباید از آن‌ها استفاده کرد» در نقد

استدلال بالا کدام گزینه مناسب نیست؟

(۱) سخنان بزرگان بخشی از اندیشه بشر را در بر می‌گیرند که پس از گذشت سده‌ها هنوز درست هستند.

(۲) سخنان بزرگان همانند اشیای تاریخی ارزشمندی اند که بسیار گران‌بها هستند.

(۳) علم بشری برای پیشرفت نیازمند ایده‌های نو و جدید است نه سخنان قدیمی.

(۴) سخنان بزرگان مثل اشیای قدیمی هستند چه بسا با گذشت زمان به ارزش آن‌ها افزوده می‌شود.

۱۸۴- استدلال «هر کلاعی سیاه است، زیرا تا به حال نشنیده و ندیده‌ایم که کلاعی به رنگ دیگر باشد» یک استدلال ... است که در آن از ... نتیجه‌گیری

... شده است.

(۱) استقرای تعمیمی - موارد جزئی - کلی

(۳) استدلال قیاسی - مقدمات جزئی - کلی

(۲) استقرای تعمیمی - موارد کلی - جزئی

(۴) استدلال قیاسی - مقدمات کلی - جزئی

۱۸۵- دلیل ضعیف بودن استقرای مطرح شده در کدام گزینه با سایرین یکسان نیست؟

(۱) علی در دو آزمون گذشته، ریاضی را بیست گرفته است. پس این‌بار نیز بیست می‌گیرد.

(۲) باتری موبایل قبلی من سریع خالی می‌شد. همه موبایل‌های ساخته شده توسط این شرکت باتری‌های ضعیفی دارند.

(۳) تمام افراد محله‌ما درآمد بالای ۲۰ میلیون در ماه دارند. پس حتماً میانگین درآمد منطقه‌ما بالای ۲۰ میلیون تومان است.

(۴) قیمت دلار در روز گذشته کاهش داشته است. بنابراین در این هفته شاهد کاهش قیمت خواهیم بود.

۱۸۶- کدام گزینه بهترتب در مورد استقرای تعمیمی قوی، استقرای تمثیلی و استنتاج بهترین تبیین صحیح می‌باشد؟

- ۱) در ساخت مبنا و آموزش علوم مختلف نقش اصلی را دارد - اگر وجه شبهات بسیار زیاد باشد یقینی خواهد شد - در آن تمام حالات ممکن

بررسی می‌شوند و یکی انتخاب می‌شود.

- ۲) شرط آن، این است که تعداد نمونه‌ها بسیار زیاد باشد - در ادبیات به آن تشبيه می‌گویند - معمولاً در علوم جنایی و کارآگاهی استفاده می‌شود.

- ۳) هر چهقدر هم تعداد نمونه‌ها در آن زیاد باشند با هم امکان خطأ وجود دارد - در آن یک حکم کلی را به صرف شبهات ظاهری تعمیم می‌دهیم - اگر احتمالات به دقت بررسی شوند می‌تواند قطعی باشد.

- ۴) در آن سیر فکری ما از نمونه‌های جزئی به حکم کلی است - متزلزل ترین قسم استدلال است - در آن با کنار گذاشتن احتمالات مختلف به نتیجه احتمالی می‌رسیم.

۱۸۷- با توجه به تعریف منطق از قضیه کدام گزینه شامل یک قضیه می‌باشد؟

- ۱) برخیز بتا ز بهر دل ما
۲) اکنون که گل سعادتت پربار است
۳) کز این غم چه گوییم تا نگاه آری
۴) گناه بخت پریشان و دست کوتاه ماست

۱۸۸- کدام عبارت درست است؟

- ۱) در قضیه حملی، موضوع وصف و حالت محمول است.

- ۲) طبق قرارداد، در شرطی متصله، قضیه‌ای که اول می‌آید، مقدم نام دارد.

- ۳) ممکن است در یک قضیه، جای یک جزء تغییر کند و نقش آن در قضیه ثابت بماند.

- ۴) هر چند همه جمله‌ها قابلیت درست یا غلط بودن دارند، اما منطق فقط از جمله‌های خبری استفاده می‌کند.

۱۸۹- در کدام گزینه تبدیل قضیه حملی به شرطی بدروستی صورت پذیرفته است؟

- ۱) هر دانشجویی کارت دانشجویی دارد - اگر کسی کارت دانشجویی دارد، دانشجو است.
۲) هیچ دیپلم‌ای کمتر از ۱۲ سال درس نخوانده است - اگر کسی دیپلم دارد، حداقل ۱۲ سال درس خوانده است.

- ۳) هر بزرگ‌سالی که رانندگی بلد است می‌تواند گواهی نامه بگیرد - اگر بزرگ‌سالی گواهی نامه نداشته باشد، رانندگی بلد نیست.

- ۴) هر ایرانی دارای شناسنامه است - اگر کسی ایرانی نباشد، شناسنامه ندارد.

۱۹۰- کدام حکم لزوماً یک قضیه محصوره محسوب می‌شود؟

- ۱) حکم به ثبوت یک وصف برای یک شیء
۲) حکم به ثبوت و واقعیت یک شیء
۳) حکم درباره یک مجموعه مشخص و معین
۴) حکم به سلب یک وصف از افراد محدود

درس پنجم: زندگی براساس
اندیشه

درس ششم: امکان شناخت
صفحه‌های ۳۶ تا ۴۹

اگر به سؤال‌های ۱۸۱ تا ۱۹۰ پاسخ نداده‌اید، به سؤال‌های ۱۹۱ تا ۲۰۰ پاسخ دهید.

فلسفه یازدهم

۱۹۱- کدام عبارت درباره سقراط دقیق و صحیح بیان نشده است؟

(۱) او با همه اشاره از فقیر تا غنی صحبت می‌کرد.

(۲) هیچ کدام از آثار سقراط باقی نمانده است.

(۳) زندگی وی حکایت واقعی فلسفه است.

۱۹۲- با استناد به سخنان سقراط، کدامیک از گزینه‌های زیر از مقاصد وی از گشت و گذار و گفت و گو با مردم نمود؟

(۱) نشان دهد که ثروت فضیلت به بار نمی‌آورد.

(۲) بیان کند سعادت در توجه کامل به روح و تربیت آن است.

(۳) جوانان و سالخوردگان را به ترجیح کمال نفس بر جسم متყاعد کند.

(۴) بیان کند که هر آنچه برای جامعه سودمند است از فضیلت به دست می‌آید.

۱۹۳- اتهامی که ملتوس در دادگاه به سقراط وارد چه بود؟ و سقراط در برابر این اتهام چگونه از خود دفاع کرد؟

(۱) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقد‌اند انکار می‌کند - با تمثیل نشان داد پذیرش صفات یک چیز مقدم بر خود آن است.

(۲) او جوانان را با افکار خود گمراه می‌کند - او بیان کرد که گفت و گو با مردم وظیفه‌ای است که با نداهای غیبی به او الهام شده است.

(۳) او خدایانی را که همه به آن‌ها معتقد‌اند انکار می‌کند - او با استدلالی، از پذیرش صفات خدا به پذیرش وجود آن رسید.

(۴) او جهل و ندانی مدعیان دانایی را آشکار می‌کند - او ادعا کرد که هیچ نمی‌داند و سروش معبد دلفی را نیز چنین تفسیر کرد.

۱۹۴- صورت استدلال سقراط برای رسیدن به وجود فوق بشری و پذیرش خداوند چه بود؟

(۱) رسیدن از معلول به علت

(۲) نشان‌گری خداوند از امور فوق بشری

۱۹۵- کدام مورد را نمی‌توان از دفعایات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

(۱) اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.

(۲) دانایی از آن خداست و انسان را از آن برهه‌ای نیست.

(۳) کسی که ادعای دانایی می‌کند، در پی حقیقت نیست.

(۴) کسی که از ترس، کار درست را رها کند، سزاوار سرزنش است.

۱۹۶- کدام گزاره با دیگر گزاره‌ها در باب «معرفت» همپوشانی ندارد؟

(۱) انسان نمی‌تواند اشیاء را همان‌گونه که هستند، بشناسد.

(۲) انسان در شناخت امور محسوس هم همواره خطأ می‌کند.

(۳) شناخت انسان می‌تواند خطأ و اشتباه باشد.

(۴) شناخت انسان همواره خطأ و اشتباه است.

۱۹۷- کدام گزینه در مورد تعریف معنای شناخت و معرفت صحیح است؟

(۱) امکان ارائه تعریف مفهومی برای آن وجود ندارد.

(۲) برای روشن شدن معنا و مفهوم «شناخت» به تعریف لفظی نیاز داریم.

(۳) تنها روش ممکن برای تعریف «شناخت» تعریف لغوی است.

(۴) معنای «شناخت» بر همه کس آشکار است و نیازی به هیچ تعریفی ندارد.

۱۹۸- کدام گزینه درباره شناخت درست است؟

(۱) انسان نمی‌تواند بدون داشتن شناختی از اشیاء با آن‌ها ارتباط برقرار کند.

(۲) شناخت انسان منحصر در موجودات است و به معدوم تعلق نمی‌گیرد.

(۳) استفاده‌های مختلف ما از اشیاء، نشان‌دهنده شناخت صحیح ما می‌باشند.

(۴) مفهوم آموزش، نشان‌دهنده بی‌کرانی گستره شناخت انسان می‌باشد.

۱۹۹- کدام عبارت بیانگر شکاکیت در خود اصل امکان شناخت نیست؟

(۱) هیچ چیزی برای آدمی قابل شناخت نیست.

(۲) انسان توانایی شناخت بسیاری چیزها را ندارد.

(۳) شناخت انسان مابهای خارجی ندارد و غیرواقعی است.

(۴) انسان نمی‌تواند به علمی مطابق با واقع دست یابد.

۲۰۰- کدام گزینه نشانگر توانایی بشر در رسیدن به معرفت است؟

(۱) در گذشته چنین فکر نمی‌کردند که زمین به دور خورشید حرکت می‌کند.

(۲) کشف نشدن واکسن کرونا نشانه ناتوانی بشر در شناخت اشیاء و موجودات است.

(۳) تلاش انسان برای پذیرش امکان شناخت، علت دست یابی او به دانش‌های مختلف بود.

(۴) اشتباهات گذشتگان در زمینه علوم مختلف دلالت بر خطای پذیری دائم شناخت بشر دارد.

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۶۶

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۲۰۱- «علی و محمد و پدر و مادرشان مشغول دیدن تلویزیون هستند که بوبی ناآشنا از آشپزخانه بلند می‌شود. مادر آن‌ها در مورد این که آیا بقیه هم این بو به مشامشان رسیده یا نه، از آن‌ها سؤال می‌پرسد و پاسخ آن‌ها مثبت است: بنابراین محمد برای رسیدگی به این بو به آشپزخانه می‌رود»؛ به ترتیب کدام افراد در مرحله احساس و کدام افراد در مرحله ادراک هستند؟

(۲) هر چهار نفر - فقط محمد

(۴) مادر و محمد - مادر و محمد

(۱) هر چهار نفر - مادر و محمد

(۳) مادر و محمد - فقط محمد

۲۰۲- آستانه حسی (تابع شدت محرك بودن گيرنده حسي) به چه معناست؟

(۲) بیشینه شدت محرك متناسب با ظرفیت گیرنده حسی

(۱) حداقل شدت محرك لازم برای ادراک آن محرك

(۴) کمینه شدت محرك مورد نیاز برای احساس آن محرك

(۳) شدت محرك بهینه برای عملکرد مطلوب گیرنده حسی

۲۰۳- کدام‌یک از پدیده‌های زیر نشان می‌دهد بخشی از توجه ما در حیطه‌ای جزء آگاهی‌مان قرار دارد؟

(۱) هنگام کار، کسی با شما حرف می‌زند؛ صدایش را می‌شنوید اما دقیقاً نمی‌دانید چه چیزی گفته است.

(۲) معلم سر کلاس صدای یکنواختی دارد و این باعث می‌شود شما در افکار تان غرق شوید و به درس گوش ندهید.

(۳) مردم می‌دانند در برخی مکان‌ها همواره احتمال زلزله وجود دارد، اما در عین حال، همیشه برای مقابله با آن آماده نیستند.

(۴) خواندن یک مطلب علمی اگر همراه با فایل‌های صوتی و تصویری باشد، احتمالاً یادگیری شخص قوی‌تر خواهد بود.

۲۰۴- به ترتیب، هر یک از گزاره‌های زیر با موارد کدام گزینه ارتباط بیشتری دارد؟

- در آزمایش گزارش اعداد، مدتی می‌گذرد و آزمودنی با تأخیر گزارش می‌دهد.

- قطار وارد ایستگاه می‌شود، سپس اعلام می‌شود: «ایستگاه بعد، تجریش..».

- معلم برای تدریس درس شیمی، از وسایل متعدد داخل آزمایشگاه بهره می‌برد.

(۱) کاهش تمرکز با گذر زمان - حذف آگاهی ناقص - ایجاد انگیختگی ذهنی بیشتر برای دانش‌آموز

(۲) تسهیل دریافت محرك بعدی - ایجاد آگاهی کامل - آشنایی نسبی با محرك

(۳) اهمیت خاص خستگی - ایجاد زمینه برای شناخت محرك - تلاش در جهت از بین بردن عادت

(۴) از دست رفتن محرك - تسهیل دریافت بعدی محرك - کاهش یکنواختی محرك

۲۰۵- کدام توصیف ناظر بر «موقعیت ردیابی علامت» متفاوتی است؟

(۱) بستری کردن بیمار مبتلا به آنفلوآنزا به گمان ابتلا به کرونا در صورت عدم بیماری

(۲) به صدا درآمدن آژیر دزدگیر خودرو در اثر برخورد توپ فوتبال

(۳) اعلام تعطیلی مدارس به سبب پیش‌بینی اشتباہ بارش شدید برف

(۴) استفاده از ماسک به دلیل آلودگی هوا در فصول سرد سال

تلاش برای مسیر موفقیت

۲۰۶- آزمایش ابینگهوس مربوط به کدام عامل ایجاد فراموشی است و چه روشی برای برطرف کردن آن مؤثر است؟

(۱) تداخل اطلاعات - یادگیری با استراحت

(۲) عدم رمزگردانی - استفاده از رمزگردانی معنادار

(۳) گذشت زمان - کاهش فاصله زمانی بین یادگیری و یادآوری مطلب

(۴) مشکلات مربوط به بازیابی - برگردان به زبان خود

۲۰۷- «مادر سجاد از او می‌پرسد که امروز خوب بود؟ و سجاد پاسخ می‌دهد که نه! چون همکلاسی‌اش خوراکی‌های او را خورده است. معلم سجاد می‌گوید

که اتفاقاً امروز، روز بسیار خوبی بوده است، چون سجاد توانست حروف الفبا را به طور کامل یاد بگیرد.» با توجه به این فرض، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) سجاد در مرحله بازیابی اطلاعات مشکل دارد.

(۲) معلم سجاد اطلاعات را به صورت کلی رمزگردانی کرده است.

(۳) سجاد به صورت جزء‌به‌جزء اطلاعات را رمزگردانی کرده است.

(۴) سجاد بدليل اینکه تصویری کلی از آنچه رمزگردانی کرده، ندارد و حرف‌هایش قابل اعتماد نمی‌باشد.

۲۰۸- با توجه به مراحل حافظه، کدام گزینه نادرست است؟

(۱) حافظه در هر یک از مراحل سه‌گانه خود امکان خطای دارد.

(۲) مشکل در به یادآوردن اطلاعات به امکان خطای در مرحله رمزگردانی یا اندازش بازمی‌گردد.

(۳) در مرحله بازیابی، کیفیت به یادآوردن اطلاعات به تعداد نشانه‌های موجود درباره اطلاعات مورد نظر ربط دارد.

(۴) در مرحله اول حافظه، می‌توان براساس استفاده از صدا، تصویر و معنا انواع رمزگردانی را طبقه‌بندی کرد.

۲۰۹- کدام گزینه به فنی اشاره دارد که در جهت بهبود رمزگردانی است؟

(۱) بهتر است چند ساعت بعد از یادگیری، موضوع را تکرار کنیم.

(۲) برای یادگیری میوه‌های استوایی، آن‌ها را با محیط کشور استوایی همایند می‌کنیم.

(۳) در بازه‌های زمانی مرتب، سعی در تکرار کردن آموخته‌ها داریم.

(۴) ساماندهی و نظم‌بخشی مطالب برای عملکرد بهتر

۲۱۰- هر دو مورد بیان شده در کدام گزینه کاملاً مشابه یکدیگر هستند؟

(۱) گنجایش اندازش حافظه حسی - گنجایش اندازش حافظه بلندمدت

(۲) زمان بازیابی حافظه کوتاه‌مدت - زمان بازیابی حافظه بلندمدت

(۳) ظرفیت ذخیره‌سازی در حافظه کوتاه‌مدت - ظرفیت ذخیره‌سازی حافظه کاری

(۴) نوع رمزگردانی حافظه حسی - نوع رمزگردانی حافظه کوتاه‌مدت

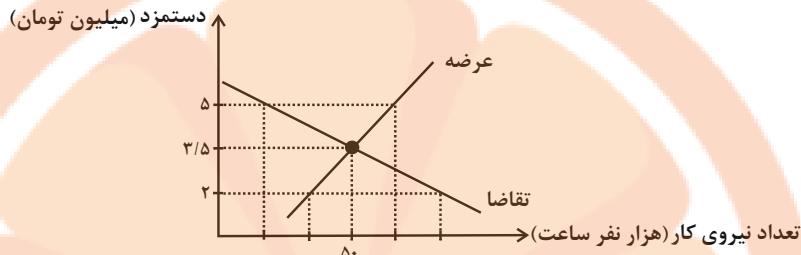
تلاش برای موفقیت

درس هشتم: رکود، بیکاری و فقر
درس نهم: تورم و کاهش قدرت خرید
صفحه‌های ۸۱ تا ۱۰۴

در این بخش، از میان سوالات اقتصاد و روان‌شناسی تنها یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سوال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ «یا» به سوال‌های ۲۲۱ تا ۲۳۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۲۱۱- چند مورد از عبارات زیر، درخصوص منحنی عرضه و تقاضای نیروی کار زیر، نادرست است؟

(الف) در سطح دستمزد $\frac{3}{5}$ میلیون تومان، بازار به تعادل می‌رسد. یعنی دستمزد درخواستی نیروی کار برای اشتغال با دستمزد پرداختی از سوی کارفرما برابر است.

(ب) در حالت مازاد عرضه (سطح دستمزد ۲ میلیون تومان) چون گروهی از افراد بیکار هستند، حاضرند با سطح دستمزد پایین‌تری کار را انجام دهند در نتیجه دستمزد تا سطح رسیدن به دستمزد تعادلی پایین می‌آید.

(پ) در سطح دستمزد ۵ میلیون تومان بازار با مازاد تقاضا رو به رو است. در این سطح از دستمزد بهدلیل پایین بودن آن، مؤسسات و بنگاه‌ها تمایل زیادی به استخدام نیروی کار دارند ولی نیروی کار حاضر به استخدام با این سطح از دستمزد نیست.

(ت) نمودار عرضه، صعودی است و عرضه‌کننده نیروی کار صاحبان شرکت‌ها و کارخانه‌ها یا سرمایه‌گذارانی هستند که نیروی کار را استخدام می‌کنند.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۱۲- با توجه به جدول رو به رو که مربوط به داده‌های آماری از جمعیت کشور A است، پاسخ صحیح سوالات زیر کدام است؟

$\frac{4}{5}$ جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل	۱
۱,۲۰۰,۰۰۰ نفر	جمعیت فعال	۲
۱۵٪ جمعیت کل کشور	جمعیت غیرفعال	۳
۶,۰۰۰,۰۰۰ نفر	جمعیت کل	۴

(الف) نرخ بیکاری در این کشور کدام است؟

(ب) جمعیت افراد بالای ۱۵ سال چقدر است؟

(۱) (الف) ۴۰ درصد، (ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

(۲) (الف) ۲۰ درصد، (ب) ۲,۷۰۰,۰۰۰ نفر

(۳) (الف) ۲۰ درصد، (ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

(۴) (الف) ۴۰ درصد، (ب) ۲,۱۰۰,۰۰۰ نفر

۲۱۳- درست «د» یا غلط «غ» بودن هر یک از عبارت‌های زیر، به ترتیب چگونه است؟

- بانک مرکزی می‌تواند با اعمال سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) تورم را کنترل و نقدینگی در گردش را تنظیم کند.

- نوسانات نرخ ارز بر ارزش پول ملی ما اثر مثبت دارد و منجر به افزایش قدرت خرید پول ملی و در پی آن منجر به کنترل تورم می‌شود.

- چنانچه در شرایط تورمی، پول نتواند حفظ ارزش کند نمی‌تواند وظیفه خود به عنوان «وسیله پرداخت در مبادلات» را به خوبی انجام دهد.

- وظیفه پول به عنوان وسیله‌ای برای پرداخت‌های آینده در روزگار ما کاملاً محسوس است؛ زیرا بیشتر معاملات تجاری در مقابل پرداخت‌های آینده صورت می‌گیرد.

۵ - غ - ۵

۳ (۳) غ - ۵ - غ

۲ (۲) ۵ - غ - ۵

(۱) غ - ۵ - ۵ - غ

محل انجام محاسبات

تلارشی در مسیر موافقیت

۲۱۴- عبارات کدام گزینه در رابطه با واقعیت نادرست است؟

- (۱) یکی از وظایف دولت‌ها در هر کشوری، اجرای سیاست‌های فقرزدایی و برقرار کردن عدالت است.
- (۲) در اقتصاد ایران، بی ثباتی در قیمت‌ها بر بی ثباتی بازار کار و فعالیت اقتصادی اثر منفی قابل توجهی گذاشته است و خود یکی از عوامل مهم بیکاری و رکود به شمار می‌رود.
- (۳) دولت‌ها از طریق حمایت از شرکت‌های تولیدی و مبارزه با فساد با فقر و بیکاری مبارزه می‌کنند.
- (۴) مردم می‌توانند از طریق انجام فعالیت‌های جهادی، ایجاد فضای مناسب کسب و کار، ارزان فروختن خدمات و محصولات خود و پرداخت مالیات بیشتر از یکدیگر در برابر خطر فقر و نابرابری محافظت کنند.

۲۱۵- کدام گزینه در ارتباط با رکود و بیکاری درست است؟

- (۱) هر کسی که در ازای کاری که انجام می‌دهد دستمزد یا حقوق می‌گیرد، شاغل محسوب می‌شود و کسانی که شغلی ندارند بیکار به شمار می‌آیند.
- (۲) زمانی که یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد؛ نمی‌تواند با استفاده از این منابع غیرفعال، کالا و خدمات زیادی تولید کند.
- (۳) اساسی‌ترین شاخص ارزیابی وضعیت رکود کشور نرخ بیکاری است. نرخ بیکاری از نسبت تعداد بیکاران به کل جمعیت غیرفعال کشور ضربدر صد به دست می‌آید.
- (۴) وقتی یک اقتصاد منابع غیرفعال دارد، هیچ احتیاجی به انتقال منابع از تولید یک کالا به تولید کالای دیگری نیست.

۲۱۶- با توجه به جدول زیر، اگر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال سوم ۴۲۰۰ تومان باشد و سطح عمومی قیمت‌ها در طول سال دوم ۲۰ درصد کاهش یافته باشد، سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال دوم چقدر است؟

سال	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال
اول	۲۷۰۰
دوم	-
سوم	۴۲۰۰

(۱) ۳۲۵۰

(۲) ۵۳۴۵

(۳) ۵۲۵۰

(۴) ۳۵۰۰

۲۱۷- کدام گزینه در خصوص تاریخچه پول صحیح است؟

- (۱) در زمان‌های گذشته، برخی کالاهای خاص که در هر منطقه پر طرفدار بود به عنوان اولین پول مورد استفاده قرار گرفت. مثلاً در ایران، چای، در هندوستان، غلات، در تبت، پوست سمور و در روسیه، صدف خواهان بیشتری داشت.
- (۲) انتخاب برخی فلزات مانند طلا و نقره موجب گسترش تجارت در داخل کشورها و بین ملت‌ها شد و فعالیت‌هایی از قبیل دریانوردی و حمل و نقل را نیز رونق بخشید.
- (۳) ایده سپردن نشر پول به یک بانک تجاری از آن جا شکل گرفت که مردم برای مصون ماندن از خطرهای احتمالی و همچنین رهایی یافتن از حمل مسکوکات در معامله‌ها، پول‌های خود را به تجار یا صرافان معتبر می‌سپردند و در مقابل، رسید معتبر از آنان دریافت می‌کردند.
- (۴) زمانی که پول طلا و نقره رایج بود پشتوانه پول قدرت اقتصادی کشور بود و پشتوانه پول کاغذی طلا و نقره موجود در خود پول بود.

۲۱۸- کدامیک از عبارات زیر، طبق تعریف مرکز آمار ایران، در شمار افراد بیکار به حساب می‌آیند؟

الف) خانم کارمندی که پس از بازنشستگی، خانه‌داری می‌کند و دیگر به دنبال کار نیست.

ب) دانشجویی که پس از فارغ‌التحصیلی از دانشگاه نتوانسته شغل مرتبط با رشته تخصصی خود را پیدا کند و به ناجا به کار در یک آپارتمان فروشی مشغول است.

ج) جوانی که برای تأمین هزینه‌های ثبت‌نام در دانشگاه موردنظر خود، روزانه سه ساعت به صورت پاره‌وقت، به کار در یک شرکت خصوصی می‌پردازد.

د) کارگری که پس از اخراج از محل کار قبلی خود تاکنون نتوانسته در محل جدیدی شغل دلخواه خود را پیدا کند.

ه) دانشجویی که پس از اتمام دوره کارشناسی ارشد خود در دانشگاه، در سایت‌های شغل‌یابی به دنبال استخدام در یک شرکت می‌باشد اما تاکنون موفق نبوده است.

(٤) هـ ، الف

(٣) دـ ، هـ

(٢) بـ ، جـ

(١) الفـ ، دـ

۲۱۹- کدام گزینه در رابطه با علل تورم و نقش دولت صحیح است؟

۱) زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست افزایش نقدینگی یا همان کاهش افزایش پول در گردش را به کار می‌گیرد.

۲) دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش دهد؛ روش اول آن است که واردات را افزایش دهد؛ اما از آنجا که این روش معمولاً زمانبر است، دولتها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش ظرفیت‌های تولیدی، بازار را تنظیم کنند.

۳) بانک مرکزی می‌تواند با خرید اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد یا با فروش اوراق مشارکت نقدینگی بیشتری به جامعه تزریق کند.

۴) در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انساطی اعمال می‌شود.

۲۲۰- در جدول زیر سطح عمومی قیمت‌ها در ابتداء و انتهای یک‌سال مشخص برای سه کشور فرضی A، B و C آورده شده است. اگر نرخ تورم در هر سه کشور یکسان باشد:

الف) سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور B چند واحد پولی است؟

ب) سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال برای کشور C چند واحد پولی است؟

ج) نرخ تورم در این کشورها چند درصد است؟

سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال	سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال	کشورها
٧٠ واحد پولی	٥٠ واحد پولی	A
؟	٨٠ واحد پولی	B
١٤٠ واحد پولی	؟	C

(٢) الف) ١١٠، ب) ١٠٠، ج) ٧٠

(١) الف) ١١٠، ب) ١٠٠، ج) ٣٠

(٤) الف) ١١٢، ب) ٧٠، ج) ٤٠

(٣) الف) ١١٢، ب) ١٠٠، ج) ٤٠

درس سوم: احساس، توجه، ادراک
درس چهارم: حافظه و علل فراموشی
صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۶۶

اگر به سوال‌های ۲۱۱ تا ۲۲۰ پاسخ نداده‌اید، به سوال‌های ۲۳۰ تا ۲۳۱ پاسخ دهید.

روان‌شناسی

- ۲۲۱- کدام موارد به ترتیب بر کارکردهای «جستجو» و «گوش بهزنگی» تأثیر نامطلوب می‌گذارند؟**
- (۱) وجود ویژگی منحصر به فرد در هدف - خستگی آزمایش‌شونده
  - (۲) افزایش تعداد عوامل انحرافی - خستگی آزمایش‌شونده
  - (۳) نبود ویژگی منحصر به فرد در هدف - دشواری تکلیف
  - (۴) کاهش تعداد عوامل انحرافی - دشواری تکلیف
- ۲۲۲- با توجه به پدیده محرومیت حسی کدام گزینه درست است و عامل تعیین‌کننده در تحریک گیرنده‌های حسی کدام است؟**
- (۱) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
  - (۲) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تداوم ارائه محرک
  - (۳) در شرایط محرومیت حسی هیچ گیرنده‌ای تحریک نمی‌شود. - شدت محرک
  - (۴) در محرومیت حسی، تحریک گیرنده‌ها به کمترین حد می‌رسد، اما صفر نمی‌شود. - تنوع محرک‌های گوناگون
- ۲۲۳- مردی شب گذشته همسایه‌اش را به شکل یک پرندۀ دیده است. کدام گزینه برای این حالت او وصف دقیقی ارائه نمی‌دهد؟**
- (۱) اوی چیزی را ادراک کرده که واقعاً مصدق خارجی ندارد.
  - (۲) اوی در فرایند تفسیر محرک دچار خطاهایی شده است.
  - (۳) فرد معنای اشتباہی به محرک مورد نظر داده است.
  - (۴) فرد بدون تحریک عصب‌های بینایی، محرک گرفته است.
- ۲۲۴- «علی به مصاحبه دانشگاه فرهنگیان دعوت شده است. پژوهش در آزمایش شناوی‌سننجی به علی می‌گوید: هنگامی که از طریق گوشی، صدایی شنید دست خود را بلند کند، اما او با اینکه صدایی در گوشی پخش نشد، دست راست خود را بلند کرد.» علی با کدامیک از موقعیت‌های ردیابی مواجه شده است؟**
- (۱) از دست دادن محرک هدف
  - (۲) هشدار کاذب
  - (۳) ردا درست
  - (۴) اصابت
- ۲۲۵- «مهسا و یگانه در مدرسه همکلاسی هستند. روز شنبه، معلم زنگ، اول آن‌ها، مطالب بسیار جذابی تدریس کرد و هر دو با دقت به سخنان او گوش کردند. معلم زنگ دوم آن‌ها با صدای یکنواختی مطالب را تدریس می‌کرد. مهسا به دلیل این‌که شب قبل به مهمانی رفته و کم خوابیده بود و صحابه نیز نخورده بود، احساس کرد تمرکز لازم را ندارد، اما یگانه با دقت به سخنان دبیر گوش می‌داد.» تفاوت مهسا و یگانه به کدامیک از موانع تمرکز بر می‌گردد؟**
- (۱) یکنواختی و ثبات نسبی محرک
  - (۲) آشنایی نسبی با محرک
  - (۳) عدم وجود انگیختگی ذهنی
  - (۴) تغییرات درونی محرک‌ها
- ۲۲۶- کدام پدیده باعث می‌شود ردهای حسی به اطلاعات تبدیل شوند و اگر در دادگاه، شاهدی که در صحنه جرم حاضر نبوده است، با جزئیات اتفاق را توضیح دهد (صرف‌نظر از دروغ‌گویی)، کدام خطای حافظه درباره او وجود دارد؟**
- (۱) توجه - فراموشی
  - (۲) تمرین و تکرار - حافظه کاذب
  - (۳) توجه - اضافه کردن
  - (۴) تمرین و تکرار - حذف کردن
- ۲۲۷- در میان کلمات زیر، کدام دسته از کلمات قابلیت رمزگردانی بهتری دارند و چرا؟**
- (۱) «پرتقال و پرتغال» زیرا تشابه حسی دارند.
  - (۲) «دفتر و خودکار» زیرا مفاهیم ساده‌تری هستند.
  - (۳) «قهوة و چای» زیرا نوع رمز دارند.
  - (۴) «روان‌شناسی و استاد» زیرا به طور معنایی ذخیره شده‌اند.
- ۲۲۸- درستی (د) یا نادرستی (ن) عبارات زیر به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟**
- کودکان به صورت حسی و بزرگسالان به صورت معنایی رمزگردانی می‌کنند.
  - رمزگردانی و اندوزش خوب متنضم بروخورداری از حافظه قوی است.
  - پدیده نوک زبانی به سبب مشکل در مرحله بازیابی است.
- (۱) ن - ن - ن
  - (۲) ن - ن - ن
  - (۳) ن - ن - ن
  - (۴) ن - ن - ن
- ۲۲۹- «بسیاری از افراد پس از تجربه جدایی (طلاق) و در هفته‌های نخست، بیشتر خاطرات تلخ رابطه را به یاد آورده و پس از طی شدن هفته‌های بیشتر، خاطرات خوش را فراخوانی می‌کنند. خاطرات تلخ و خوشی که بعضًا غیرواقعی هستند.» این فرآیند نمایانگر کدامیک از ویژگی‌های ساختار حافظه است؟**
- (۱) عوامل عاطفی
  - (۲) خطاهای حافظه
  - (۳) نشانه‌های بازیابی
  - (۴) گذشت زمان
- ۲۳۰- پاسخ به کدامیک از پرسش‌های زیر مستلزم این است که همه افراد از اطلاعات موجود در حافظه معنایی خود کمک بگیرند؟**
- (۱) در عملیات فتح‌المبین چه مانعی از کشور عزیز ما آزاد شد؟
  - (۲) نام محل اقامت امام خمینی (ره) در فرانسه چه بوده است؟
  - (۳) آیا فیلم سینمایی تک‌تیرانداز را دیده‌اید؟
  - (۴) بین احساس و ادراک چه تفاوت‌هایی وجود دارد؟

دفترچه شماره (۳) - دروس اختیاری نیمسال اول

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۲/۵

آزمون ۵ اسفند ماه ۱۴۰۱

دوازدهم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۳۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سوال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	وضعیت پاسخ‌گویی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۳)	اختیاری	۵	۲۳۱	۲۳۵	۱۰
۲	علوم و فنون ادبی (۳)	اختیاری	۱۰	۲۳۶	۲۴۵	۱۰
۳	جامعه‌شناسی (۳)	اختیاری	۵	۲۴۶	۲۵۰	۵
۴	عربی زبان قرآن (۳)	اختیاری	۵	۲۵۱	۲۵۵	۵
۵	فلسفه دوازدهم	اختیاری	۵	۲۵۶	۲۶۰	۵

تأشیی در مسیر موفقیت

چرخه آمار در حل مسائل
الگوهای خطی
(مدل سازی)
صفحه های ۲۸ تا ۵۰

پاسخ گویی به سوال های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۳۱- دامنه میان چارکی داده های ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹, ۱۰, ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹, ۲۰, ۲۱ چند واحد از دامنه تغییرات کمتر است؟

۳) ۴

۲/۵ ۳

۱/۵ ۲

۰/۵ ۱

۲۳۲- در یک نظرسنجی، می خواهیم بررسی کنیم هر دانش آموز یک مدرسه در یک هفته چه نوع برنامه های تلویزیونی را تماشا می کند. یک پرسشنامه با

موضوع نوع برنامه و میزان ساعت تماشای آن تهیه می کنیم. یک نمونه تصادفی از بچه ها را انتخاب می کنیم. اما دانش آموزان فقط داده های

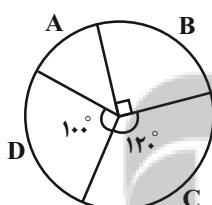
۱۷, ۱۲, ۶, ۰, ۲۵, ۲۹, ۵۲, ۴۰, ۳ کرده اند و سایر پرسش ها را پاسخ نداده اند. کدام گزینه صحیح است؟

۱) در مرحله اول چرخه آمار اشتباه رخ داده است و مجدداً باید از دانش آموزان، پرسش صورت گیرد.

۲) در مرحله دوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید واحد اندازه گیری را تغییر دهیم.

۳) در مرحله سوم چرخه آمار اشتباه رخ داده است و باید جمع آوری داده ها دوباره صورت گیرد.

۴) در مرحله پنجم چرخه آمار اشتباه رخ نخواهد داد چون مراحل چرخه آمار، مستقل از هم می باشند و تأثیری روی هم ندارند.

۲۳۳- در نمودار دایره ای زیر تقریباً چند درصد داده ها در گروه A قرار دارند؟

۱۵) ۲

۱۸) ۴

۱۴) ۱

۱۶) ۳

۲۳۴- انتخاب واحد اندازه گیری مناسب در گام ... و ارائه نمودارها در گام ... صورت می گیرد.

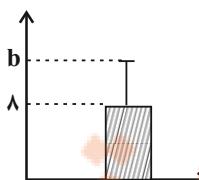
۴) اول - چهارم

۳) دوم - چهارم

۲) سوم - سوم

۱) دوم - سوم

۲۳۵- نمودار زیر برای ۱۰ داده آماری با میانگین ۸ رسم شده است. اگر مجموع مجذورات اختلاف هر داده از میانگین برابر ۹۰ باشد، مقدار b کدام است؟

۱۰) ۲

۱۲) ۴

۹) ۱

۱۱) ۳

فصل دوم
(درس‌های ۴ تا ۷)
صفحه‌های ۴۱ تا ۶۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس **اختیاری** است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۳۶- همه موارد، بیانگر ویژگی‌های «سطح فکری» شعر دوره بیداری است؛ به‌جز:

- ۱) نگرش شاعران و نویسنده‌گان نسبت به جهان بیرون تغییر یافت و از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی تغییر کرد.
- ۲) مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما همانه‌گ بود، رونق یافت.
- ۳) مضمون قانون و قانون‌مداری در سخن شاعران و نویسنده‌گان راه یافت و بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان گردید.
- ۴) ضرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، موجب توجه به دانش‌ها و فنون جدید شد و در کنار دیگر روشنفکران، شاعران هم به این موضوع پرداختند.

۲۳۷- کدام گزینه با توجه به ویژگی‌های زبانی و ادبی شعر دوره بیداری **نادرست** است؟

- ۱) یکی از ویژگی‌های زبانی در شعر دوره بیداری، کم‌توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر است.
- ۲) توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان در این دوره، سبب شده بود که شاعران شعر را مناسب با زبان و فهم مردم عادی، محاوره‌ای بیان کنند.
- ۳) قالب‌های شعری در عصر بیداری تغییر فراوانی یافت و توجه به قالب قصیده و مثنوی در شعر ملک‌الشعرای بهار و ادیب‌الممالک فراهانی بیشتر شد.
- ۴) شاعران دوره بیداری تخیلات سرایندگان پیشین را در نظر داشتند و گاه با تأثیرپذیری از اوضاع اجتماع نوآوری‌هایی در عرصه تخیل پدید آوردند.

۲۳۸- کدام بیت **فاقد اختیار «حذف همزه»** است؟

- خون خوری گر طلب روزی ننهاده کنی
مگر اسباب بزرگی همه آماده کنی
گر نگاهی سوی فرهاد دل‌افتاده کنی
ای بسا عیش که با بخت خداداده کنی
- ۱) بشنو این نکته که خود را ز غم آزاده کنی
  - ۲) تکیه بر جای بزرگان نتوان زد به گراف
  - ۳) اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان
  - ۴) کار خود گر به کرم بازگذاری حافظ

۲۳۹- در همه ابیات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می‌خورد؛ به‌جز:

- که گویی آهوی سر در کمندم
مده گر عاقلی ببه وده پندم
برآس ساید روان دردمن سدم
گر آسایش رسانی ور گزندم
- ۱) چنان در قید مهرت پای‌بنندم
  - ۲) نه مجنونم که دل بردارم از دوست
  - ۳) گر آوازم دهی من خفته در گور
  - ۴) سری دارم فدای خاک پایست

۲۴۰- در کدام بیت هر دو نوع تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه به بلند و بلند به کوتاه) وجود دارد؟

- ورنه طوفان حوادث ببرد بنیادت
مرا به بندگی خواجه جهان انداخت
دل شوریده ما را به بو در کار می‌آورد
که از روی مازنگ زردی ببرد
- ۱) حافظ از دست مده دولت این کشتی نوح
  - ۲) جهان به کام من اکنون شود که دور زمان
  - ۳) صبا وقت سحر بوبی ز لطف یار می‌آورد
  - ۴) هزار آفرین بر می‌سرخ باد

-۲۴۱- ترتیب آرایه‌های «مراعات نظیر، تلمیح، تکرار، جناس» در کدام گزینه به درستی آمده است؟

قلب دشمن نشکنید آن را که باشد جان عزیز
زان که نبود گوهر اندر بحر و زر در کان عزیز
ای عزیزان پیش کافر کی بود ایمان عزیز
در همه مصرم کسی چون یوسف کنعان عزیز

(۴) د، ج، الف، ب

(۳) د، ج، ب، الف

- (الف) بر سر میدان عشقش جان برافشان مردوار
(ب) آب چشم و رنگ روی ما ندارد قیمتی
(ج) زلف کافرکیش او ایمان من بر باد داد
(د) عیب نبود گر ترنج از دست نشناسم که نیست

(۱) ب، د، الف، ج

-۲۴۲- آرایه‌های مقابله همه ابیات درست است؛ به جز:

نه که هرکس که گرفتار تو شد آزاد است (تضاد، تکرار)
دیدن روز و شب اعمی (کور) مادرزاد است (تناقض، لف و نشر)
خاصه اکنون که گلستان ارم شداد است (تلمیح، جناس)
وای بر خانه پرهیز که بی‌بنیاد است (مراعات نظیر، تشبيه)

(۲) الف، د، ب، ج

-۲۴۳- کدام بیت «فاقد» تلمیح و دارای «تشبیه و تضاد» است؟

دردی نیافتنی ز چه درمان طلب کنی
و انفاس عیسوی از دم رهبان طلب کنی
وانگه فضای عالم ایمان طلب کنی
گر زانکه آب چشمۀ حیوان طلب کنی

(۱) زخمی نخوردی از چه کنی مرهم التماس

(۲) آیی به دیر و روی بگردانی از حرم

(۳) در تنگنای کفر فرومانده‌ای هنوز

(۴) همچون خضر ز تیرگی نفس در گذر

-۲۴۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

دیده جایی نگران دارم و خاطر جایی
یک روز نگذرد که تو صد بار نگذری
من در میان جمع و دلم جای دیگر است
تنم به غربت و دل با تو مانده اندر وای

(۱) من در این جمع و پریشان دلم از غوغایی

(۲) ای ماهروی حاضر غایب که پیش دل

(۳) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟

(۴) دلم به دیگر جای و تنم به دیگر جای

-۲۴۵- کدام گزینه با مفهوم بیت زیر تابع ندارد؟

کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند»

«داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو

که چو سرو پایبند است و چو لاله داغ دارد
لاله‌ها شد همه داغ دل و گل‌ها همه خار
شو بار سفر بند که یاران همه رفتند
هر روز مهر تازه به طومار زندگی

(۱) دل ما به دور رویت ز چمن فراغ دارد

(۲) آه کان باغ پر از لاله و گل یافت خزان

(۳) دعوی چه کنی داعیه‌داران همه رفتند

(۴) از داغ دوستان و عزیزان فلک نهد

تلات اصلی و فقیه

درس چهارم: کنش اجتماعی
صفحه‌های ۳۲ تا ۴۱

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۲۴۶- کدام گزینه جاهای خالی را به درستی کامل می‌کند؟
«خش بناهه ... است، تمامی پدیده‌های خرد و کلان با ... پدید می‌آیند ... هر چقدر هم جافتاده و باسابقه باشند، با ... افراد به وجود آمده‌اند و برقرارند.»

(۱) ساختار اجتماعی - کنش اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

(۳) ساختار اجتماعی - ساختار اجتماعی - کنش‌های اجتماعی - ساختارهای اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - ساختار اجتماعی - ساختارهای اجتماعی - کنش‌های اجتماعی

۲۴۷- صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را کدام گزینه مشخص می‌کند؟

- برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما، نشان دهنده تأکید افراطی بر امور قابل مشاهده‌اند.

- مقاومت مردم مسلمان آمری در برابر داعش، اولین نمونه از جنگ‌های نامنظم است.

- زندگی اجتماعی و نظم، همزاد یکدیگرند.

- افراد قدرت مقاومت در برابر ساختارها و ایجاد تغییر در آن‌ها را ندارند.

(۱) ص - غ - ص - غ   (۲) غ - غ - ص - غ

(۳) ص - ص - غ - ص   (۴) غ - غ - غ - ص

۲۴۸- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه مرتبط است؟

- حاکم و شکل‌دهنده به اقدامات افراد

- عبور از جامعه‌شناسی تبیینی به جامعه‌شناسی تفسیری

- فعالیت معنادار با توجه به دیگری

- مهم‌ترین ویژگی کنش از منظر نظریه‌پردازان کنش اجتماعی

(۱) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - اراده و ارزش

(۲) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - آگاهی و معنا

(۳) نظام اجتماعی - برجسته کردن برخی از ویژگی‌های کنش - کنش اجتماعی - آگاهی و معنا

(۴) نظام اجتماعی - تأکید بر رویکرد و روش تجربی - نظام اجتماعی - اراده و ارزش

۲۴۹- در هر یک از موارد «سقوط ارزش‌ها، افول معانی و سرکوب روحیه خلاق انسان» به ترتیب کدام ویژگی کنش اجتماعی نادیده گرفته می‌شود؟

(۱) ارادی بودن - هدف‌دار بودن - آگاهانه و معنادار بودن

(۲) هدف‌دار بودن - آگاهانه و معنادار بودن - ارادی بودن

(۳) ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن - هدف‌دار بودن

(۴) هدف‌دار بودن - ارادی بودن - آگاهانه و معنادار بودن

۲۵۰- عبارات زیر به ترتیب با کدام موارد مرتبط هستند؟

- دو بال موفقیت انسان‌ها

- نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها دارد.

- افراد بدون آنکه بدانند این نظام برای تحقق چه آرمان‌ها و ارزش‌هایی است، صرفاً آن را رعایت می‌کنند.

(۱) نظام اجتماعی و معنویت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظام اجتماعی

(۲) نظام اجتماعی و خلاقیت - قفس آهنین - تأکید افراطی بر نظام اجتماعی

(۳) نظام اجتماعی و معنویت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی

(۴) نظام اجتماعی و خلاقیت - رکود اراده - اتکا به روش تجربی

تلار شنبه موفقیت

الوجه النافع والوجه المضر
(متن وقواعد درس ۲)
صفحه های ۱۹ تا ۲۷

پاسخ‌گویی به سوالات این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (٢٥١ - ٢٥٣)

٢٥١- ﴿ لَا تَهْنُوا وَ لَا تَحْرَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾:

۱) اگر مؤمن هستید سستی مکنید و غمگین مشوید زیرا که شما در میان مؤمنان برترید!

۲) سست نشوید و غمگین مباشد در حالی که شما برترید و از ایمان آورندگان هستید!

۳) سست نشوید و اندوهگین مباشد در حالی که شما برترید اگر ایمان آورنده باشید!

۴) مؤمنان کسانی هستند که سست نشوند و غمگین نگردند زیرا آنها برترند!

٢٥٢- « المؤسسة جائزة نوبل بنيت لغرض خسائر اختراع و يُصْحَح خطأ!»:

۱) مؤسسه جایزه نوبل بنا شد تا زیان‌های یک اختراع، جبران و یک خطا تصحیح شود!

۲) بنیاد جایزه نوبل ایجاد شد تا زیان‌های اختراعی را جبران و خطا را صحیح نماید!

۳) بنیاد جایزه نوبل برقرار شد تا زیان‌های یک اختراع را جبران و یک اشتباه را تصحیح نماید!

۴) مؤسسه نوبل برای جبران ضررها و تصحیح خسارت‌های یک اختراع، بنیانگذار جایزه‌ای شد!

٢٥٣- «مسافران با عجله به فرودگاه رسیدند و سوار هواپیما شدند!»:

۱) المسافرون کانوا قد وصلوا إلى المطار مُسْتَعْجِلِينَ و ركبوا الطائرة!

۲) المسافرون وصلوا إلى المطار مُسْتَعْجِلِينَ و ركبوا الطائرة!

۳) قد وصل المسافرون إلى هذه المطار و ركبوا الطائرة و هم مُسْتَعْجِلُون!

۴) وصل المسافران إلى المطار و ركبا الطائرات مُسْتَعْجِلِينَ!

٢٥٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

۱) ثُمَّنَحْ هَذِهِ الْجَائِرَةُ إِلَى مَنْ يُفِيدُ الْبَشَرِيَّةَ فِي مَجَالَاتٍ!

۲) هاتَنِ الْبِنَتَانِ قَامَتَا بِجَوَلَةِ عِلْمِيَّةٍ فِي الإِنْتَرْنِتِ مُبْشِّرَيْنَ!

۳) كَانَ وَالَّدُهُ قَدْ أَقَامَ مَصَبِّنًا لِصِنَاعَةِ مَادَّةِ التِّيَّرِ وَالْغِلِيسِيرِينَ!

۴) كَانَ عَرَضَهُ مِنْ اخْتِرَاعِهِ مُسَاعِدَةً لِلْإِنْسَانِ فِي مَجَالِ الْإِعْمَارِ!

٢٥٥- عین الحال جمله:

۱) ذَهَبَ الطَّالِبُ إِلَى بَيْتِهِ عَاجِلًا!

۲) رأيت أنَّ صورة الشهيد كانت في قاعة مدرستنا!

۴) راجعُت دروسی وأنا أحفظ قسمًا عظيمًا منها!

۳) نحن نعلم طلابنا باحثين عن العلوم!

تلاش در مسیر موقف

درس چهارم: کدام تصویر از
جهان؟
درسن پنجم: خدا در فلسفه
(قسمت اول)
صفحه‌های ۲۲ تا ۴۰

پاسخ‌گویی به سوال‌های این درس اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۲۵۶- هرگاه «معلول به نحوی از انجام وابسته به علت باشد» و هرگاه «تخلف معلول از علت امکان بذیر نباشد» به ترتیب

کدامیک از انواع علت مقصود واقع می‌شود؟

- (۱) علت تامه - علت ناقصه
 (۲) علت تامه - علت تامه
 (۳) علت ناقصه - علت تامه
 (۴) علت ناقصه - علت ناقصه
- ۲۵۷- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل نمی‌کند؟
 «پذیرش معنای ... اتفاق ...»

(۱) اول - تنها با انکار اصل وجوب علی محقق می‌شود.

(۲) دوم - تنها با انکار اصل سنتیت محقق می‌شود.

(۳) سوم - با عدم پذیرش علةالعلل ممکن است.

۲۵۸- کدام گزینه درباره اوصاف خداوند در نظر افلاطون نادرست است؟

(۱) از ثابت بودن خدا در نظر افلاطون می‌توان استنباط کرد که خداوند را بسیط و فاقد جزء و بخش می‌داند.

(۲) خداوند در نظر افلاطون ابدی است و از میان نمی‌رود و همین گزاره دلیلی بر ازی بودن خداوند نیز می‌باشد.

(۳) از آنجایی که خداوند از هر گونه جسم و ماده مبرآست، نمی‌توان آن را با حس یا رؤیت عقلی مشاهده کرد.

(۴) همه چیز در پرتو خداوند دارای حقیقت می‌شود و می‌توان نمود این گزاره را در فلسفه سهروردی یافت.

۲۵۹- کدام گزینه درباره رابطه بین خدا و فعل اخلاقی در فلسفه کانت مناسب‌تر است؟

(۱) خداوند عامل تحقق سعادت و فضیلتی است که اعمال اخلاقی بر آن استوارند.

(۲) خداوند و فرامین او معیار و سنجة ارزش‌گذاری اعمال اخلاقی انسان‌ها هستند.

(۳) تحقق اخلاق وابسته به عوامل بیرونی نظیر وجود خداوند و جهان دیگر نمی‌باشد.

(۴) قانون و معیار فعل اخلاقی بر حسب وظیفه تعیین می‌شود، نه دستورات خداوند.

۲۶۰- کدامیک از عبارات زیر به ترتیب مطابق با نظر «کاتینگهام - ویلیام جیمز - کرکگور» درباره «ایمان به خدا به عنوان عامل معناداشتن زندگی» است؟

الف) موهبت الهی

ب) منشاً ارزش و اهمیت

ج) نهفته در تجارب شخصی

(۴) ج - ب - الف

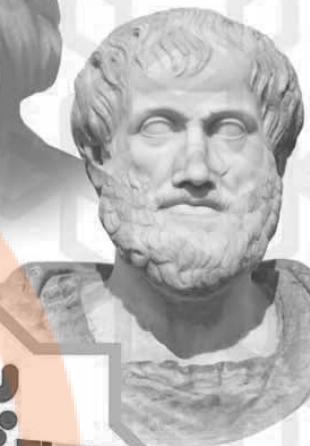
(۳) الف - ج - ب

(۲) ب - ج - الف

(۱) الف - ب - ج

کتاب‌های آیین‌سازی پیمان‌ای تصریف کنید

آزمون شناختی ۱۴۰۱ ۵ اسفند

دانش آموز عزیز!

اگر در آزمون‌های قبلی به سوالات آمادگی شناختی پاسخ داده‌اید از وضعیت پایه آمادگی شناختی خود بر اساس کارنامه آگاهی دارید. در این آزمون برنامه‌های حمایتی ما برای تقویت سازه‌های شناختی ادامه می‌یابد. این برنامه ارائه راهکارهای هفتگی و پایش مداوم دانش شناختی است. لطفاً برای سنجش آگاهی خود به سوالات پاسخ دهید و برای اطمینان از ماهیت راهبردهای آموزشی، پاسخ نامه تشريحی را مطالعه فرمائید. توجه: سوالات از شماره ۲۶۱ شروع می‌شوند.

۲۶۱. فراشناخت شامل کدام یک از موارد زیر است؟

- ۱. آگاهی از نقاط قوت و ضعف خود
- ۲. توانایی کنترل توانایی‌های خود
- ۳. درک دیگران
- ۴. مورد ۱ و ۲

۲۶۲. کدام مورد به تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. درگیرشدن در یک موقعیت هیجانی
- ۲. مهارکردن خود در یک موقعیت هیجانی
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۳. آگاهی از سازوکارهای یادگیری چه تاثیری در میزان و ماندگاری یادگیری دارد؟

- ۱. هر دو را بهبود می‌دهد.
- ۲. تاثیری در هیچکدام ندارد.
- ۳. فقط میزان یادگیری را بهبود می‌دهد.
- ۴. فقط ماندگاری یادگیری را زیاد می‌کند.

۲۶۴. کدام مورد برای حل یک مشکل یا مساله نیاز است؟

- ۱. آگاهی از وضع موجود
- ۲. آگاهی از وضع مطلوب
- ۳. آگاهی از مسیر و قوانین آن
- ۴. همه موارد

۲۶۵. کدام مورد از ویژگی‌های هدف است؟

- ۱. مربوط به آینده است.
- ۲. هیجان‌انگیز است.
- ۳. الزام‌آور است.
- ۴. همه موارد

۲۶۶. انتخاب کدام گزینه سخت‌تر است و تلاش بیشتری نیاز دارد؟

- ۱. گزینه پیش‌رو با پاداش سریع
- ۲. گزینه آینده با پاداش دیرتر
- ۳. تفاوتی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۶۷. مفهوم انعطاف‌پذیری شناختی به کدام گزینه نزدیک‌تر است؟

- ۱. توانایی انتقال موفق توجه بین تکلیف‌های مختلف
- ۲. توانایی حفظ توجه به مدت طولانی بر یک موضوع
- ۳. توانایی اجرا چند فعالیت به طور همزمان
- ۴. توانایی در نظر نگرفتن اطلاعات مزاحم

۲۶۸. توانایی مطالعه در شرایط محیطی مختلف را با کدام مورد زیر مرتبط می‌دانید؟

- ۱. سازگاری
- ۲. توجه
- ۳. حافظه
- ۴. فراشناخت

۲۶۹. کدام برنامه درسی را مناسب‌تر می‌دانید؟

- ۱. برنامه دقیق غیرقابل انعطاف
- ۲. برنامه انعطاف‌پذیر
- ۳. فرقی ندارد
- ۴. نمی‌دانم

۲۷۰. یکی از گزینه‌های زیر را در مورد سوالات امروز انتخاب کنید.

- ۱. مفید بود و انتظار دارم این آگاهی من را در یادگیری مطالعه درسی کمک کند.
- ۲. مایل به دریافت اطلاعات، راهبردها و تکالیف تقویتی بیشتر هستم.
- ۳. هر دو
- ۴. هیچ‌کدام

تلشی درس‌پر مفهیت

- دانلود گام به گام تمام دروس
- دانلود آزمون های قلم چی و گاج + پاسخنامه
- دانلود جزوه های آموزشی و شب امتحانی
- دانلود نمونه سوالات امتحانی
- مشاوره کنکور
- فیلم های انگیزشی